

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

na dom dostavljen:	v upravnistvu prejemani:
celo leto naprej K 24—	celo leto naprej K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5-50
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopis naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izšla vsak dan zvečer izvenredno nedelje in praznike.

Inserati veljajo: peterostopna petit vrsta za enkrat po 16 vin., za dvakrat po 14 vin., za trikrat ali večkrat po 12 vin. Parte in zahvala vrsta 20 vin. Poslano vrsta 30 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej K 25—	celo leto naprej K 30—
pol leta 13—	za Ameriko in vse druge dežele
četrt leta 6-50	celo leto naprej K 35—
na mesec 2-30	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakma.

Upravnistvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Nemške čete so osvojile Novo-Georgiewsk.

PRVO POROČILO O ZAVOJEVANJU NOVEGA GEORGIEWSKA.

Berolin, 20. avgusta. (Kor. urad.) Wolfiov biro. Glavni stan:

Trdnjava Novo Georgiewsk, zadnja sovražnikova zaslomba na Poljskem, je po ljutem odporu zavzeta. V naše roke je prišla vsa posadka, le v končnem boju nad 20.000 mož, in za sedaj nepregledna množina vojnega materiala.

Cesar je odšel v Novi Georgiewsk, da izreče voditelju napada generalu infanterije Baeslerju in hrabrim napadalnim četam svojo in domovine zahvalo.

V OSVOJENI TRDNJAVI NOWO-GEORGIEWSK SO VJELE NEMŠKE ČETE 6 GENERALOV IN 85.000 MOŽ, UGRABILE 700 TOPOV IN NEPREGLJEDNO MNOŽINO VOJNEGA MATERIALA.

Berolin, 20. avgusta. (Kor. urad.) Wolfiov urad poroča:

Veliki glavni stan, 20. avgusta.

Vzhodno bojišče.

Armadna skupina generala feldmaršala von Hindenburga.

Vzhodno od Kowna sledijo naše čete po uspešnih bojih sovražniku. V prostoru ob Dvini od ceste Avgustovo-Grodno so se Rusi umaknili na črto Gudele (vzhodno od Mariampola) - Lodzieje-Studzieniczna ter se tam znova upirajo. Tudi zapadno od Tykocina se vrši še boj.

Armada generala feldmaršala von Gallwitz je svoj napad uspešno nadaljevala ter je vjela 10 častnikov, 2650 mož in ugrabila 12 strojnih pušk.

Trdnjavo Novo-Georgiewsk, zadnje sovražnikovo oporišče na Poljskem, smo zavzeli po trdovratnem odporu. Vjeli smo celo posadko šestih generalov, 85.000 mož, od teh včeraj pri samem zadnjem boju 20.000. Število ugrabljenih topov se je zvišalo na 700. Obseg zavzetega drugega vojnega materiala se še ne da pregledati.

Armadna skupina generala feldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Armadna skupina prodira naprej.

Armadna skupina generala feldmaršala von Mackensena.

Levo krilo je vrglo sovražnika za odsek Koterke in Pulve (jugozapadno od Visokega Litovska).

Južno od Buga smo proti Brestu-Litovskemu dobili na prostoru.

Vzhodno od Vlodave so dospeli naše čete v ostrem zasledovanju do okolice Pišče.

Vrhovno armadno vodstvo.

NADALJNI USPEHI NAŠIH ČET, KI OGROŽAJO BREST-LITOVSK.

Dunaj, 20. avgusta. (Kor. urad.) Uradno se razglša 20. avgusta:

Rusko bojišče.

Prodiranje zaveznikov na Brest-Litovsk je sličilo v neredu znatne dele več ruskih armad v območje trdnjave. Da omogoči odtok čet in trenja proti severovzhodu, ki je omejen na maloštevilne prehode, se sovražnik zlasti zapadno od Brest-Litovskega na obeh straneh reke našemu prodiranju močno upira. Navzlic temu se je severno krilo obkoljevalnih čet vzhodno od Rokitna polastilo nadaljnjih sprednjih pozicij in čete nadvojvode Jožefa Ferdinanda prodirajoče na severnem bregu Buga, so včeraj pred mrakom z jurišem prepodile pri Wolczynu okopane sovraga.

Cete generala Kövesa prodirajo proti gorenji Pulvi. Obstreljevanja Novega Georgiewska, ki so ga naši zavezniški zavzeli, so se uspešno udeležili tudi naši težki možnarji. Pri Vlodimiru Volinjskem ter v vzhodni Galiciji je ostal položaj neizpremenjen.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

Novi Georgiewsk.

Druga za drugo padajo velike ruske trdnjave, postavljene na Poljskem, da bi sovražniku zabranile prodiranje na vzhod. Lomza, Ostrolenka, Pultusk, Rožan, Zegrze, Varšava, Ivangorod in Kovno — te postojanke so z neverjetno naglico zavzele tako naglo, kakor lani Liège, Namur, Anverse in Maubeuge na zapadnem bojišču Trdnjave so veljale za najhujše ovire vsakemu sovražnemu prodiranju — v tej vojni pa so videli, da so se podirale kar druga za drugo. In zdaj še Novi Georgiewsk. To je vsekako velikanski uspeh, zakaj število vjetnikov in množina zavzevanega vojnega materiala pričata, da so Rusi imeli namen se v tej trdnjavi držati in se braniti z upanjem, da se bo v tem času ruska armada reorganizirala in začela novo ofenzivo. Rusi se niso umaknili iz Novega Georgiewska ampak so hoteli to trdnjavo ohraniti v svoji posesti. Toda bila jim je v boju vzeta in izgubili so ž njo vred celo armado in ogromno množino vojnega materiala, kar je toliko pomembnejše, ker jim ravno vojnega materiala manjka. Lani so padle belgijske trdnjave, ker Belgijci in Francozi še niso imeli toliko moči zbranih, da bi se bili mogli ustavljati, ruske trdnjave pa so zdaj očitno zato padle, ker Rusi nimajo več moči, jih braniti tako, da bi zadržale prodiranje.

Brest - Litovsk.

Iz vojnega poročevalskega stanja javljajo: Boj za Brest - Litovsk se je začel. Na severu in na severovzhodu trdnjave so zbrane znatne ruske sile. Gozdovje Bielowiec in gorovje Zagorodze pripravljajo Rusi za svojo obrambo. Proti jugovzhodni fronti gredo čete 11. armade, ki so prišle na desni breg Buga in Ruse potisnili proti močvirju Pripijati. Jugozapadno fronto napada armada Arz, ki je že zavzevala več prednjih trdnjav in Ruse vrgla za forte. Proti severni fronti se pomika armada nadvojvode Josipa Ferdinanda in generala Kövsa in stopila že za hrbtom tistih ruskih

sil, ki so se borile proti armadi Woyrsch in proti bavarski armadi. Rusi so se vsled ogroženja, ki jim je pretlo od armad Josip Ferdinand in Kövös, že začeli umikati. Armada Gallwitz je dosegla železnico Brest-Litovsk - Bjelostok in okolico Biel-skega; armada Scholz stoji pred Bjelostokom.

Francoski glasovi o ruskih porazih.

Polkovnik Civrieux je spisal — še pred zavzetjem Kovna in Novega Georgiewskega — v pariškem »Matinu« članek o vojni na Poljskem. V tem članku pravi, da se pripravljajo okrog Bresta - Litovskega velikan-ska bitka, kakršne še ni bilo. V »Tempsu« piše general Lacroix, da je enerzijski avstrijskih in nemških čet občudovanja vredna, sodi pa, da je ruska armada še sposobna za odpor, ker im dovolj železnice za dovažanje vojaštva in živil. Nova ruska ofenziva je odvisna od genijalnosti vrhovnega vodstva. — V nasprotju s tem je sodba polkovnika Rousse-ta, ki pravi, da Rusi ne bodo mogli vzdržati poljske fronte. Zdi se mu pa, da je to le drugodnega pomena, češ, da je Galipoli ključ sedanje svetovne vojne. Premaganje Dardanel bi prineslo Rusiji pravo pomoč. Ofenziva na zapadni fronti pa ne bi dosti zalegla, ker so nemške pozicije pre-več dobro zavarovane.

Angleška sodba.

Rotterdam, 20. avgusta. London-ska »Times« piše v članku iz vojaških krogov, da se bo bila odločilna bitka v vojni proti Rusiji pri Brestu-Litovskem. Če se bodo Rusi še tam umaknili potem to pomeni, da so letošnjo vojno izgubili.

Izgovori.

Milanski »Secolo« trdi, da so na Ruskem prišli na sled nemški zaroti. List trdi, da je Nemčija že mnogo let imela na Ruskem agente, ki so dobili zveze z najtajnejšimi uradi. Zlasti so to bili nemški plemiči iz balt-skih provinc, katerim so bila obljubljena bogastva in častna mesta, če zavzamejo Nemčija Kurlandijo in Estlandijo. Zato je bil nemški generalni štab ob izbruhu vojne natančno podučen, koliko imajo Rusi artiljerije in municije. To da je bil vzrok, da je Nemčija hitela napovedati vojno, ker je vedela, da bodo ruske zaloge mu-nicije v 7 ali 8 mesecih izčrpane.

Bjelostok — izpraznjen.

Iz Amsterdam: Reuterjev biro javlja iz Petrograda, da zapuščajo prebivalci Bjelostok in da so se bol-nice, banke in drugi javni zavodi že drugam preselili.

Skrajšana nemška fronta.

»Morningpost« javlja iz Petrograda: Vsled tega, ker je postala nemška fronta krajša, je poslalo vod-stvo mnogo razpoložljivega vojaštva na bojišče ob Njemeni in Dvinskem. Tod bodo zadobile operacije ogro-ževalen značaj in postanejo velikega pomena. Mogoče je, da je Petrograd cilj sovražnikovih prizadevanj. Ruski vojaški strokovnjaki so mnenja, da bi Nemci potrebovali eno leto, preje bi prišli v rusko stolno mesto, iz-vzemši slučaj, da bi nemško brodov-je popolnoma obvladalo Baltiško morje.

Ruski vpoklici.

Petrograd, 19. avgusta. (Kor. u.) Carski ukaz z dne 8. avgusta odreju-je vpoklic vseh pomorskih šarž v azijski Rusiji.

Vojna uprava v Kielcah.

Kielce, 20. avgusta. (Kor. urad.) C. kr. vojaška uprava je dne 15. t. m. premestila svoj sedež iz Miechova Kielce. Mestni predsednik je povod-om uradnega nastopa vpricho mest-nega zastopa in magistratnih urad-nikov v slovesni obliki vojaški upra-vi v imenu mesta izrazil svojo loja-liteto.

RUSKO URADNO POROČILO.

Ruski generalni štab razglša z dne 18. t. m.: Pri Rigi in Jakobstadu ni posebnih prememb. Sovražni po-skusi prodirati, so se 15. in 16. av-gusta ponesrečili. V smeri na Dvinsk so hudi boji. Nemški napadi so bili odbiti. Pri Kovnu so boji zadobili izredno hud značaj. Tekom 15. in 16. avgusta je sovražnik, ko je bil s te-žko artiljerijo vseh kalibrov pripra-vil napad, storil vse napore, da bi utrdbe na levem bregu Njemena za-vzel z jurišem. Proti večeru 16. av-gusta se mu je posrečilo, se polastiti malega forta, razdrtega od artiljerije, in predreti na prostor med druge for-te na zapadni strani. Boji se nadalju-jejo. Na levem bregu zgornjega Na-reva smo odbili 15. tm. hude nemške napade v smeri na Bjelostok in Bielsk. Sovražnik nadaljuje uspešno

LISTEK.

Iz Litije.

Ob sijajni Savi, v lepi dolinici, med gozdatimi griči in plodnimi po-ljanami, miruje ljubkokoletna Litija.

Ali tudi ta mirni, idilski kotiček čuti močno valovanje in bučanje svetlovnega viharja, akoprav le v ublaženih sunkih. Tudi semkaj sliši-mo grmenje topov; tukaj in v okolici je mnogo italijanskih in nekaj poljskih pribežnikov; mimo trga drdajo vojaški vlaki; semkaj dohajajo oddelki naših ranjenih ali obolelih voja-kov bodisi v toplice, bodisi zopet na-zaj v bojno vrsto.

Naš rekonvalescentni dom Rde-čega križa neguje ranjence in bolni-ke v treh oddelkih. Prvi domujejo v šoli, sredi bujnih vrtov in sadnjakov, drugi stanujejo v Sokolskem domu in tretji na graščini grofinje De Gas-quet - James v Ponovičah. Za vse tri oddelke je 170 postelj. Poleg Sloven-cev je največ Čehov, Hrvatov in Ita-lijanov, manj pa Nemcev, Madžarov, Romunov, Poljakov in Malorusov.

Najzanimiveje je v šoli. Ondi, kjer je sedela pred vojno doba »rado-uka« mladina, tam stoje sedaj mehko postlane čedne postelje, posojene od prijaznih podpornikov. Na nizkih

kljukah, kjer so prej pestreli pisani klobučki in plaščki, tam vise zdaj vojaške monture. Ostale pa so črne šolske table. Na njih smo brali napise priporstih pisateljev, na primer:

»Vse brate junake, ki prihajajo z italijanskega bojišča, z veseljem pozdravljamo v naši bolnišnici. — Kranjski fantje.« (Podpisi.)

»Srčna zahvala. — Podpisani vsi v dolžnosti tem potem izrekamo najtoplejšo zahvalo velenenemu gospodu doktorju in velečastnim da-mam, ki so se trudile za nas.« (Pod-pisi Slovencev, Hrvatov in Madža-rov.)

Korajzen filozof poje:

Cvetlice na vrtu cveto, mislim, da sreče vence pletu; kdorkoli na svetu živi, vsak srečen biti želi.

Drug pesnik opeva boje ob Soči prav originalno (v pismu) tako - le:

Zdaj so začeli topovi grmeti in šrapneli nad nami leteti, da bilo je strah in groza. Ali mi Slovenci pa kar počas, da Talijana vidimo pravi čas. Ko mi Talijana zagledamo, brž bajonete naperimo. Talijane kar na bajonet! In v Sočo nazaj jiti spet! Res je Soča se jezila, Italijane proč nosila. Talijanski oficirji se milo jokajo,

pa nam polente ponujajo. Mi Slovenci pa polente ne! Slovenec je rajši komis, zato je hud kakor ris!

Zjutraj na vse zgodaj nas bude kurji tenorji in kmalu nam prineso strežnice kruha in kave, bele ali črne. Po zajtrku fantje pišejo ali bero, ali dominajo, španajo, kartajo — za vžigalice. Ob desetih pride zdravnik opravljati svoj človekoljubni posel. Ob poldvanaistih je obed, ob pol štirih južina in ob pol šestih večerja. Hrana je obilna in prav dobra.

Po kosilu gredo krepkejši ran-jenci z nadzorovalnimi šaržami na kratek izprehod v slikovito okolico. Nekaj časa nas je spremljal prijazen kužek, veselo skakal od vojaka do vojaka in se milil in dobrikal. Ime mu je bilo Pazi. Pred kratkim pa je od-vedel nekdo našega zvestega spremljevalca.

Kdaj bi si mislil, da bom videl v Litiji sovražno orožje! Najprvo sem videl srbsko in črnogorsko puško, plen slovenskega poročnika. Črno-gorska je težja in daljša, obe pa sta težje bo naše. Jermena se mi zdita prekratka.

Potem sem videl rusko orožje, ki ga je vzel nadporočnik H. za spo-min sabo. Tu so bili trije prazni, sivi šrapneli, podobni vrčem za pivo; le en kos je bil grdo odtrgan in ozeb-

čan, da bi odbril glavo kakor britev. Videl sem glavni del ruske strojne puške in platneni pas za naboje (na-vadne puške) s šestimi magacini, v vsakem po pet patronov, kakor pri naših. Magacini so mnogo manjši, nižji nego naši.

Najbolj pa sta me zanimali kozaški sulici, dolgi po tri metre 25 cm, in vendar tako lahki, da ji moreš prav lahko sukati z eno roko. Ena ima leseno kopjišče, druga kovinasto. Osti sta čudno kratki, po 14 in 11 cm, troreznji, ne ostro brušeni, tako da sta delali gotovo hude, raztrgane ra-ne. Na gorenjem koncu in na ostenh se pozna rdečerjav povlak. Človeška kri?

Med drugimi trofejami sem vi-del pisane naramnice ruskih vojakov. Na eni strani so sivozelene, na drugi jarkordeče; ena je od 44. polka, dru-gi dve sta od 182. Številke so od ru-mene paste. Blagodejno so vplivale fine ruske cigare iz Rige; bile so ele-gantno opasane z zlatordečim papir-natim trakom kakor naše dražje sorte.

Življenje je tukaj jako prijetno. Vse je prijazno, pokrajina in prebival-ci. Ni čuda, da odhajajo vojaki s solz-nimi očmi od tod. Kdor se ne čuti v tem mirnem zavetju kmalu čisto do-mačega, ta mora biti mirkuca poseb-no kosmate vrste.

Rado Murnik.

Odvetnikova skrivnost.

Angleški spisal J. K. L e y s

(Dalje.)

»Samo da mi izveste, kdo se je podpisal kot priča,« je rekel Fane. »Eden izmed vas je moral to biti.«

Fulton je zapustil sobo in ko se je po kakih desetih minutah vrnil, je prinesel vest, da nihče izmed usluž-bencev ni bil za pričo pri umrlem Rikardu Boldonu, ko je ta kaj pod-pisal.

»Hišnik pa meni,« je dostavil sluga »da je morda duhovski pomoč-nik gospod Lynd podpisal kot priča dotično listino. Lynd je bil namreč v sobi umrlega gospoda, ko se je pripeljal odvetnik Feliks in je tam ostal dolgo časa.«

»Lynd!« je zaklical Fane ves veselo, kakor da se je pravkar domi-slił tega imena. »Seveda je pravi! Kaj ne, Lynd je duhovski pomočnik v vaši župniji?«

»Da in ime mu je Stefan.«

»Prav, prav! Hvala vam, za iz-kazano prijaznost. Stvar je torej v redu.«

Fane je bil zadovoljen in, udar-jajoč se prijetnim upanjem, se je vrnil v London.

svojo ofenzivo ob rekah Nurec in Bug. Izgube sovražnikov so znatne. Ob Bugu je bil nad krajem Janov boj, ki so ga udeležili največ varovalni oddelki. Sovražnik se trudi, da bi pri Vlodavi prišel na desni breg reke. Pri Novo-Georgijevskem je močan artiljerijski ogenj. Sovražnik ima topove največjega kalibra. Tekom 15. t. m. in naslednji noči je sovražnik napravil več napadov zlasti med Narevom in reko Vkr. Kovno in Novi Georgijevsk so Nemci med tem že zavojevali.

DROBNE VESTI IZ RUSIJE.

»Wiener Allg. Ztg.« poroča, da je bojevitost na Ruskem še vedno jako velika. Sicer obstojijo mala stranka odličnih oseb, ki je za mir, toda merodajen je še vedno veliki knez Nikolaj Nikolajevič, ki je v soglasju z večino dume za nadaljevanje vojne. Sovinizem rase. Začeli so celo carico, ki je nemškega rodu, sumničiti in jo nekako nadzirati.

Iz Stockholma javljajo, da je veliki knez Nikolaj Nikolajevič poklical vse ministre in vse člane najvišjega vojnega sveta v glavni stan na posvetovanje o aktualnih vprašanjih. Vojni minister je članom dume obljubil, da pojasni vojni položaj Rusije in ukrene potem vse kar treba, da se zboljšajo razmere.

Ruska duma.

Iz Stockholma javljajo: Po vseh iz Petrograda bo imela duma prihodnji teden tri tajne seje, v katerih bo dobila popolno pojasnilo o celokupnem vojnem položaju Rusije.

Moskovski izgredi.

Petrograd, 19. avgusta. »Reč« javlja iz Moskve: Preiskava, ki so jo napravili senatorji, je razkrila, da pade vsa krivda glede nemira v Moskvi na prefekta Adianova, ki je revirnemu predstojniku iz trahu, da dobi liberalna opozicija sredstva proti njemu, prepovedal vsako posredovanje.

skem odseku se je posrečilo enemu naših oddelkov pri prodiranju čez sleme Vrsnik v smeri Javoršček preganiti sovražnika po živahnem boju iz obsežnega jarka in se jarka polastiti. Na toliminski fronti izkazujejo boji nov napredek, posebno na višini Svete Lucije, kjer smo izvojevali nove strelske jarke in vjeli okoli 200 mož, med temi nekaj oficirjev. Na Krasu bojujoče se čete beležijo tudi sijajen uspeh. Ko so prodirale na navaden metodičen način, je poskusil sovražnik ljut napad na središče naše fronte, koncentriral je ogenj mnogoštevilnih baterij na središče in potem je juršala nanj pehota. Hitra in uspešna pomoč naše artiljerije je omogočila, da je ostala ta akcija nemudoma brezuspešna. Naša pehota je povzela potem protinapad, je zajela kos pobočja in zasedla važno pozicijo zapadno od Marcotti.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Poskusi italijanske armade, da bi se preskrbela z volno privatnim potom, so se korenito izjalovili in vlada mora s posebnim dekretom tudi to nalogo podpržaviti.

Italijanska vlada se trudi dobiti iz Anglije volneno blago. Poleg tega prošjo na Angleškem pod vodstvom italijanskega poslanika javno in privatno, naj občinstvo daruje gorko obleko za italijanske čete.

Iz Ženeve poročajo, da vojaški kritik v »Humanite« potrjuje, da je doletel Italijane težak neuspeh. Italijanska armada, tako piše oni kritik, izkazuje sicer vedno svojo hrabrost in vstrajnost, vendar je neka črna točka v njihovih operacijah. Neki avstro - ogrski protinapad, ki je bil jako ljut, je povzročil dogodek, ki je glede na ozemlje, katero zadeva, jako pomemben. Torej povsodi priznanje italijanskih porazov!

Italijanski listi se vedno bolj hudujejo na one, ki grajojo potek vojne in pravijo, da bi bila boljše neutralnost. »Gazzetta del Popolo« pravi, da samo kdor hoče pomagati Avstriji, govori tako. »Corriere della sera« pa priznava končno v dolgem članku nemške uspehe na vzhodu in poje slavošpev vojevanju osrednjih držav tekom zadnjih treh mesecev.

Ker je italijanski denarni menjalni kurz na Angleškem, v ameriških Združenih državah in v Švici znižal normalni kurz za 20 odstotkov in ker izvozne prepovedi delajo preglatve kmetom in industrijalcem, se oglašajo v italijanskih listih kliki, ki zahtevajo nove kriterije za trgovsko-politične razmere Italije. »Corriere della sera« celo nasvetuje, ali direktno ali indirektno Nemčiji in Avstro - Ogrski italijanske pošiljke sočivja, vina in drugega blaga dopustiti, ker je ta izvoz za italijansko in sovražno bojevanje brez pomena pa bi mogel prinesiti Italiji tuj denar ali kredite, in sicer kolikor več toliko boljše. Tako torej po eni strani bomo ž njimi kupčevali in jim dajali denar, po drugi pa bodo streljali na nas s topovi. Spetta un pocco!

Kolera se očividno širi po južni Italiji. Časopisje v Rimu zahteva, da naj se dajo odraščene osebe cepiti proti koleri.

»Popolo d' Italia« zahteva od vlade, naj prisili postavno bogatino v Rimu, da pomagajo nositi pripadajoča jim vojna bremena, ker se sedaj branijo, kaj žrtvovati, poprej pa so ljudstvo silili v vojno.

Giollitti vstopil zopet v ministrstvo?

Preko Lugane in Ženeve poročajo, da se snide Giollitti s poslanikom Tittonijem v kopališču Vichy. Sestanek ima politično ozadje. Tittoni hoče najbrže Giollittija pregovoriti, da vstopi v sedanji kabinet. Paris Midi izjavlja, da tak načrt je težko izvedljiv.

Srbija in Italija.

»Gazette de Lausanne« priobčuje razgovor s srbskim min. predsednikom Pašičem, ki je izjavil: Srbija je pripravljena ustreči bolgarskim željam, pa le do gotove meje, ker bi se sicer sama ubila. Po vojni si želi Srbija zveze z Italijo. Ta zveza pa je seveda odvisna od tega, ali se bo Italija zadovoljila le z onimi točkami vzhodne jadranske obali, ki so ji v stratežnem oziru potrebne in ali bo prepustila ostale primorske dele Srbiji, ki jih potrebuje za svoj gospodarski razvoj. Italiji se ni treba bati, da bi prišla Srbija pod rusko varstvo.

O albanskem vprašanju se je izjavil Pašič: Naša okupacija albanskega ozemlja ni definitivna. Srbija želi, da bi bila Albanija neodvisna. Če bodo pa velesile sklenile, da se naj Albanija razdeli potem ima Italija itak že Valono.

ITALIJA IN TURČIJA.

Prego Lugana poročajo, da je imel na dan 20. t. m. sklicani ministrski svet rešiti turško vprašanje,

pričakovalo se je čisto odločnih sklepov. Turški poslanik je imel s Soninom baje dva dolga pogovora. Vse kaže, da se razmerje med Italijo in Turčijo vedno bolj poostruje. Porta kaže precej odkrito, da ne dovoli italijanskim kolonistom iz Male Azije odhoda, dokler ne da Italija zagotovila za gotov mir. Poleg tega je obdačila koloniste, kar je v nasprotju s pogodbo in dosedanjimi navadami. Na ugovore ni bilo nikakega odziva. Italija pa vendar ne more pripustiti takega postopanja s seboj.

V diplomatskih krogih v Rimu se pričakuje vsak trenutek, da se pretrgajo diplomatske zveze med Turčijo in Italijo.

Italijansko topništvo.

Najboljši artiljerist, kar jih je imela monarhija, je bil fml. Vujić iz Loke, poveljnik artiljerijske akademije v Mödlingu in organizator naše moderne artiljerije. Vujić je večkrat rekel: »Ako ne demolirate trdnjave s prvim bombardiranjem tako, da more pehota podvzeti juriš na njo, bo potreba kasneje sto kanonad.« Te besede so se izkazale najjasnejše pri Italijanih. Ni mi bilo jasno, zakaj prenehajo s streljanjem v najljutejši kanonadi in zopet začno. Ko sem dobil v roke njihovo inštrukcijo za težko topništvo (artigleria da costa e da fortezza), sem videl, da sloni njihov običaj na nekem čudnem službenem navodilu; treba namreč, po njihovi inštrukciji, v kanonado vvrstiti tudi topniške pavze 5 do 10 minut. Poleg tega potrebujejo Italijani, da se izvrši proces, ki ga imenuje naše navodilo »Einschiessen« za 21 cm hav. 20 do 30 strelcev, za topove do 15 cm kalibra 40 do 50 strelcev. Sedanji topovski boj vodi omenjena artigleria da fortezza, zato oglejmo si organizacijo te vrste italijanskega topništva. Prvo linijo italijanskega trdnjavskega topništva tvori 37 stotnij, drugo tudi toliko, tretjo 10 stotnij. Poleg tega ima Italija 100 stotnij obrežnega topništva. Ta vojna je pokazala, da je naše trdnjavsko topništvo najboljše na svetu; imamo 6 polkov in 10 bataljonov trdnjavskega topništva. Topovi, s katerimi je oboroženo italijansko trdnjavsko topništvo, so: 42 in 57 mm brzostrelni, 1035 mitraljeze, 9, 12, 15 cm topovi, 15 in 21 cm havbice, 9, 15, 21, 24 možnarji. Poleg tega so Italijani vzdali težke obrežne topove v svoje utrdbe. Obrežni njihovi topovi so 24, 32 in 40 cm (?) topovi in 24 in 28 cm havbice. Brezdvomno so slišali mnogi o nekem glasovitem italijanskem topu, ki je po svojem delovanju jednak našim 305 cm možnarjem. Za dokaz so Italijani navedli, da bomba iz tega novega topa izkoplje grozno jamo in pokazali so tudi fotografije.

mimi strelji komaj so zrušili neko mesto, ki je bilo utrjeno z navadnim, ne železnim, betonom od 2 m debeline, naše 15 cm havbice potrebujejo za tako delo ravno polovico manj strelcev. — V zadnjem času vporablja vedno bolj poljsko in gorsko topništvo, izpolnjuje tako svoj krog utrdb

BALKANSKO BOJIŠČE.

Bombardiranje Pančeve.

Iz Budapešte javljajo: Srbska artiljerija je 12. t. m. obstreljevala Pančevo. V mesto je padlo 18 granat, ki so ubile 3 osebe ter jih 9 težko ranile. Naše baterije pa so prisilile srbske topove, da so obmolknili. Obstreljevanje ni imelo nikakega vojaškega pomena ter je bilo le prazna demonstracija.

ZAPADNO BOJIŠČE.

BOJI PRI SOUCHEZU IN V VOGEZIH.

Berolin, 20. avgusta. (Kor. ur.) Wolffov urad poroča: Velik glavni stan, 20. avgusta.

Zapadno bojišče.

Med Angres in Souchez smo danes ponoči pregnali sovražnika iz včeraj od njega zasedenega dela našega jarka. Ob Schratzmänle v Vogezi smo izgubili v prilog Francozom majhen del naše najsrednejše pozicije.

Vrhovno armadno vodstvo

DELO NEMŠKIH PODMORSKIH ČOLNOV.

London, 19. avgusta. (Kor. ur.) Glasom Reuterjevega poročila sta bila parnika »Maggie« in »Serbino« — zadnji pripada Wilson-liniji — potopljena. Moštvo je bilo rešeno.

Briand — mož miru?

»Köln. Ztg.« prijavlja dopis, v katerem poroča, da smatrajo na Francoskem Brianda (bivšega ministrskega predsednika) za tistega, ki bo pripeljal francosko politiko na pot miru.

Švicarski listi poročajo, da misli francoska vlada odstopiti, da bo Briand sestavil novo ministrstvo, generalisim Joffre pa da postane vojni minister. Vrhovno poveljstvo nad armado bi prevzel poseben vojni svet, v katerem bi bili trije generali.

Francoski socialisti za mir.

Socialnodemokratsko glasilo v Cirihu javlja: Prihodnje nedeljo bo v Parizu glavna skupščina francoskih strokovnih organizacij socialnodemokratske stranke. Manjšina hoče provzročiti glasovanje o tem, ali naj zveza strokovnih organizacij še dalje podpira sedanjo politiko ali naj od vlade zahteva, da sklene kmalu mir. Opozicija se bo zavzela za to zadnje imenovano zahtevanje.

Splošna vojaška dolžnost na Angleškem?

Listi javljajo: Vlada se sicer še ne upa, uvesti splošno vojaško dolžnost potom postavne, a je vse ukrenila, da bodo vsi za službo posobni moške opetovano pozvani, naj se prostovoljno oglase. Organizirani delavci se splošni vojaški dolžnosti najbolj ustavljajo »Daily News« pravi, da je zveza strokovnih organizacij proti vojaški dolžnosti, ker ta pomeni cene vojake in delavce.

Pred odločitvijo na Balkanu.

Kupčije četverozveze.

Budimpeštanski listi javljajo preko Sofije: Angleški poslanik v Nišu se je izjavil: Če pridobimo Bolgarijo, bo postal padec Varšave in Ivangoroda brezpomemben. Če ostane Bolgarija nevtralna, se mora tudi Romunija in Grška odreči intervenciji. Ako intervenira Bolgarija, je Turčija izgubljena. Zato moramo ustreči bolgarskim zahtevam. Romunija ji mora dati Dobrudžo, za kar dobi Sedmograško, Venizelos je pripravljen ji prepustiti Kavalo, ker bo dobil kompenzacije v Mali Aziji, Srbija pa se mora odreči Makedoniji, saj bo dobila Bosno in Hercegovino. Pa tudi Italija, Rusija in Anglija morajo žrtvovati: Italija se naj odreči Dodekanezu in svojim aspiracijam ob Jadranskem morju, Anglija otoku Kipru in Rusija Besarabiji.

Pašičev govor v srbski skupščini.

Sofijski »Dnevnik« poroča, da je imela seja srbske skupščine dne 17. avgusta le formalen značaj. Seje 18. avgusta se je udeležil prestolonaslednik, navzoč pa je bil tudi šef generalnega štaba Putnik s tremi generali. Seja je bila tajna. Ve se le,

Srditi boji za toliminsko mostišče.

ODBITI SOVRAŽNI NAPADI V KRNSKEM OZEMLJU IN PRED TOLMINSKIM MOSTIŠČEM. — USPEHI NAŠE ARTILJERIJE.

Italijansko bojišče.

Boji težke artiljerije in tirolskem obmejnem ozemlju trajajo naprej. Pri včeraj omenjenem napadu na naše prednje pozicije na planoti Folgarija so izgubili Italijani 200 mož.

V severnem odseku primorske fronte je bil včeraj jutraj z velikimi izgubami za sovražnika zopet odbit sovražni napad na Mrzlj vrh in na gorski hrbet severno od tega hriba.

Takisto sta se ponesrečila dva včeraj zvečer in danes jutraj izvršena italijanska poskusa predrti črto toliminskega mostišča.

Na Goriškem je mestoma živahno streljala sovražna artiljerija. Naše topništvo je odgovarjalo z uspehom, razdrlo pontonski most pri Zagraju ter bombardiralo sovražne čete vzhodno od Pierisa.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. H ö f e r, fml.

BOJI PRI TOLMINU.

Iz poročil iz vojnoporočevalskega stana dne 19. avgusta:

Zvest svojemu načelu, da vselej, kadar se doživi krvav poraz na kakem mestu naše južne fronte, poteka na bližnja vrata, pritiska italijanski generalissimus Cadorna sedaj na dobro utrjena vrata naše deželne brambe ob srednji Soči. Napadi pri Tolminu veljajo onemu mostišču, katero so avstro-ogrske čete zasedle takoj spočetka vojne. Središče mostišča je večji kraj, Sveta Lucija, ob izlivu Soče, na desnem bregu Soče. Na prostorih gozdnatih višin se razprostirajo naše pozicije v napetosti loka, ki ga riše Soča pri Tolminu. Poznam jih sam, ker sem jih videl in smem upati, da se ubranijo najmočnejših napadov sovražnika. Gozdnati gorski teren vzroča sam od sebe, da so se mogli Italijani v največji bližini vseh naših pozicij vkopati. Med tem pa skozi celo četrtletje niso nikjer dospeli do svojega cilja, tako, da

so mogle naše čete pozicije mostišča vsak dan, ali bolje, vsako noč močnejše utrditi. Naravnost obdobjanja vredno je maskiranje naših topov in jarki, vsekani v hrib, in postaje strojnih pušk. Visoke strateške važnosti je mostišče, zato se Italijani tako trudijo, da bi je vzeli. Ali Cadorna ni mogel avstro-ogrskih čet še niti z enega eksponiranih mest na desnem bregu Soče, katera so zasedle spočetka vojne, pregnati. — Mostišči pri Gorici in Tolminu ste kola v mesu italijanskih armad. Kdor je doživel sam boje za te pozicije in spoznal hrabrost naših čet, more zreti hladnokrvno na nove sovražnikove poskuse, da premagata to, kar je nepremagljivo. Ne zakrivajmo pa si dejstva, da so italijanske goriške čete v gorskem boju izvrstne in da moramo pričakovati na strmih gorah ob srednji Soči še jako trde boje.

Pelagruž.

»Corriere della sera« govori o drugem prihodu avstro - ogrske lahke eskadre pred Pelagruž tako, kakor da hoče pripraviti javno mnenje v Italiji na to, da Italijani danes ali jutri izpraznijo otok. »Corriere« pravi, da ima ta skala Pelagruž nekaj vrednosti za Italijane kot opazovalna postaja ali za Avstrije nima skoro nobene vrednosti in zato je neumevno, da izpostavljajo eskadro, četudi majhno, nevarnosti napada od strani italijanskih podmorskih čolnov. Cilj ni vreden truda in javno mnenje Italije stori prav, ako se sprijazni z mislijo, da to postojanko zopet opustimo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

Iz vojnoporočevalskega stana: Poročila sovražnih generalnih štabov. Italija, Rim, 19. avgusta: Ob meji tirolski in tridentski trajajo dalje naši topovski boji silovito in z učinkom. V Bacherski dolini (Sexten) so se polastile naše čete 17. avgusta druge vrste jarkov in čeprav se je sovražnik spustil hitro v beg, smo vjeli dva oficirja in okoli 40 vojakov. Vplenili smo tudi mnogo pušk, municije in drugega vojnega materijala. V Krn-

trenotnem obotavljanju hitro šel in krepko korakaje naprej potrkal na spalnična vrata.

»Notri.« je zaklical odvetnik.

Fane je tihotapsko, kakor je bila njegova navada, vstopil v spalnico in videl, da leži odvetnik v postelji.

»Vrnil sem se pravkar iz Woodhursta.« je po spoštljivem pozdravu rekel Fane. »Misliš, da vas ni doma. Pa vendar niste bolni?«

»Ne! Samo nekaj slab sem. Ali ste omare in miznice in vse drugo zapečatili?«

»Vse je opravljeno. Prišel sem le zato sem, ker mi je lady Boldonova nekaj posebnega naročila. Poklicala me je namreč k sebi in mi zabičila, naj vam sporočim, da ji je jako žal, ker niste danes sami prišli v Woodhurst ter da vas v torek zanesljivo pričakuje. Pogreb sira Rickarda Boldona bo namreč v sredo.«

Odvetnik Feliks je to sporočilo vzel molče na znanje in je samo z glavo potrdil, da je razumel.

»Ženske vedno mislijo, da so ravno njihovi posli najvažnejši.« se je oglašil odvetnik po kratkem molku. »Sicer bi bilo dosti, če bi se v sredo jutraj peljal v Woodhurst, toda na želje take dame se je že treba ozirati. Pišite ji torej — ali ne — bolje je, da ji brzojavite: odvetnik Feliks je nekoliko bolan, pride pa zanesljivo v torek popoldne.«

(Dalje prihodnj.)

VII.

Prišedši v London, je šel Fane najprej v hišo, kjer je bila pisarna odvetnika Feliksa. Šel je skozi pisarniške prostore in potrkal na vrata obednice, kajti odvetnik Feliks je stanoval koj poleg svoje pisarne. Njegova spalnica in kuhinja je bila na koncu hodnika, od koder so vodile posebne stopnice na ulico, tako da je imel dvojen vhod v stanovanje in v pisarno.

Ker na opetovano trkanje ni bilo odgovora, je Fane tiho odprl vrata in je vstopil v obednico.

Ta je bila prazna. Plin je sicer gorel, a svetilka je bila napravljena na majhen plamen. Fane je obstal in se ni mogel takoj odločiti, kaj naj stori. Bilo je tako svetlo, da je mogel dobro razločevati posamezne mobilije, staromodne in težke. Njegov pogled pa se je takoj ustavil na mali rezljani omari, v kateri je odvetnik Feliks shranjeval svoje zasebne papirje in tiste, ki jih je hotel svojemu pisarniškemu osebju prikriti. Ta omara je stala v kotu. Tiho se je Fane najprej približal k pisalni mizi, postavljeni poleg kamina, a je obstal za hip, čuvši lahek šum iz odvetnikove spalnice. Ker je imel odvetnik Feliks od nekaj navado, da je v vhod v svoje stanovanje in v pisarno ne le zaklenil, nego še zavaroval s posebno veržico, je mislil Fane, da ga ni doma. Čim je zdaj zapazil, da ni sam v stanovanju, je po

da je Pašić izjavil, da bo skupščina sama sklepala o predlogih četverozvez, on in generalni štab pa da sta proti vsaki koncesiji Bolgariji. Če bi se skupščina vzlic temu odločila za koncesije, hočejo Pašić in generalni štab izvajati konsekvence.

Preko Bukarešte javljajo: V tajni seji srbske skupštine je razpravljala ministrski predsednik Pašić v dvehurnem govoru o diplomatskem in vojaškem položaju ter je tudi prečital noto četverozveze. Pašić je izjavil: Ententa zahteva, da se odločimo, se li hočemo bojev četverozveznih držav še nadalje udeleževati ali pa nameravamo kreniti po lastni poti. V teh okoliščinah je vlada sklenila predlagati skupščini, da ustreže zahtevam entente in izpolni utemeljene želje Bolgarije, v kolikor to ne ogroža eksistenčnih interesov Srbije.

Pašić je skupščino prosil, da naj položaj resno premotri. Skupščina bo sklepala o predlogih entente najbrže v četrtek.

Zatrjuje se, da bo skupščina sklenila odstopiti Bolgariji makedonsko ozemlje pod garancijo entente in pod pogojem, da dobi Srbija v naprej druge kompenzacije. (Te kompenzacije morejo biti le albansko ozemlje, v kisle jabolke bo morala torej sedaj vgrizniti tudi častita Italija.)

Diplomacija v Sofiji.

Listi poročajo, da je diplomacija v Sofiji na delu s polnim parom. Ministrski predsednik je konferiral s turškim poslanikom, ki je bil od svoje vlade dobil nove instrukcije glede začasnega pretrganja turško - bolgarskih pogajanj. Potem sta bila avstrijski in nemški poslaniki pri ministrskem predsedniku. Dalje se je ministrski predsednik dve uri posvetoval z ruskim poslanikom, ki mu je sporočil, kak odgovor da Srbija na noto četverozveze in dalje o načrtih četverozveze glede poravnave balkanskih nasprotstev in ustanovitve nove balkanske zveze.

Odstop bolgarskega vojnega ministra.

Sofija, 20. avgusta. (Kor. urad.) Agence telegraphique Bulgare: Vojni minister Fičev je iz zdravstvenih oziror odstopil.

O pomenu Fičeve demisije si politični krogi niso na jasnem. Opzičionalne stranke jo tolmačijo kot znak, da so nastale v kabinetu resne difference. Po drugi verziji je Fičev odstopil, ker ni hotel prevzeti odgovornosti za gotove vojaške priprave. General Fičev je bil, kakor znano, v prvi balkanski vojni šef generalnega štaba in bo, če pride do vojne, zopet prevzel to funkcijo. Za njegovega naslednika v vojnem ministertvu je designiran polkovnik Cenkov, doselej načelnik bolgarske delegacije, ki se je pogajal s Turčijo.

Nova grška vlada.

Agence Havas javlja iz Aten: Kralj je naročil Venizelosu naj sestavi novo ministertvo. Venizelos si je izprosil štiri dni zomisla.

Temps poroča, da so člani odstopivšega ministertva Gumaris sklenili, ustanoviti v parlamentu novo neodvisno stranko, ki naj se imenuje »narodna stranka«.

Možnosti, da ustanovi Venizelos novo ministertvo, ne pozdravljajo italijanski listi s tistim veseljem, ki ga je bilo pričakovati po njihovi razmisli. »Corriere della sera« meni, da sta se kralj in Venizelos zedinila na srednjo pot in da za zdaj ni pričakovati, ne da bo Grška kaj odstopila Bolgarski, ne da pojde v boj proti Turčiji.

Avstrija in Amerika.

Dunaj, 19. avgusta. (Kor. urad.) Odgovor washingtonske vlade na noto avstro - ogrskega ministra zunanjih del z dne 29. junija glede vojnih datavev Združenih držav je bil danes izročen ministertvu zunanjih del.

Nizozemska ni posredovala.

Haški korespondenčni urad razglša: Pooblaščenim smo izjaviti, da je neresnična vest, krožeča po inozemskih listih, da je ena vojskujočih se držav proila nizozemsko vlado za mirovno posredovanje.

Portugalska in vojna.

Švicarski listi poročajo iz Lizbone, da je novi prezident portugalske republike odklonil poziv, naj se Portugalska udeleži vojne.

Vojno zasedanje nemškega državnega zbora.

V četrtek je pričelo novo vojno zasedanje nemškega državnega zbora. Glavni predmet razprave je predloga o deset milijardnem kreditu, ki naj zagotovi nemškim armadam nadaljnjo neovirano vojevanje.

Debato o tej predlogi je otvoril državni kancelar Bethmann-Hollweg z obširno zasnovanim političnim govorom, ki je po svoji glavni vsebini ostra polemika proti vsem poskusom obremeniti Nemčijo z odgovornostjo za sedanjo svetovno vojno. Uvodoma je poudaril nemški državni kancelar, da je situacija zaveznikov na vseh bojiščih ugodna in da so združene armade oslobodile Galicijo in Poljsko, Litavsko in Kurlandijo izpod ruskega jarma in da je močna nemška armada pripravljena za nove udarce proti sovražnikom. Von Bethmann se je spomnil ob živahnem odobravanju zbornice 85letnice našega cesarja ter je izrekel Švici, Nizozemski, Švedski in papežu za njihovo humanitarno sodelovanje pri izmenjavi vojnih invalidov prirčno zahvalo nemške vlade.

Poprve letu vojne.

Sovražniki pravijo sedaj, da je Nemčija v prvem letu vojne zmagała, ker se je na vojno že dolgo zahrbtno pripravljala, med tem ko ententa v svojem nedolžnem miroljubju na vojno sploh ni bila pripravljena. Državni kancelar dokazuje, da to ni res, temveč da ste Rusija in Anglija že spomladi leta 1914 bili »gotovi« in da je Francija vsa zadnja leta sistematično financirala Rusijo, da omogoči in pospeši njene vojne priprave. V belgijskih državnih arhivih zaseženi diplomatski dokumenti dokazujejo nadalje, kako je Anglija kovala sovražni oroč, ki bi naj bil Nemčijo zadušil. Državni kancelar zavrača trditve entente, ki pravi, da se bori za narodno svobodo in civilizacijo: Anglija, ki je nasilno zasedla grške otoke, ki je zadušila bursko republiko, anektirala Egipt, Rusija, ki podžiga Poljsko in žene nesrečno prebivalstvo v plombarinih tovornih vozovih iz domovine v notranjo Rusijo — to ste res dve krásni bojvnici za svobodo in civilizacijo.

Krivda Anglije.

Von Bethmann-Hollweg konstatira, da bi se bila dala sedanja strašna vojna preprečiti, ako bi bila Anglija le hotela, ter poudarja, kako resno in pošteno se je trudil za prijateljstvo med Anglijo in Nemčijo. Toda vse je bilo zaman. Anglija je ostala zvesta nesrečni »obkroževalni ideji« kralja Edwarda. Po njegovi smrti so se sicer pričela v avgustu 1909 pogajanja za sporazum med obema državama, ki pa so končala spomladi leta 1910. brez pozitivnega rezultata. Ko pa je vmešavanje Anglije v francosko-nemški spor radi Maroka tudi Angležem jasno pokazalo, da je angleška politika skoraj povzročila svetovni požar, je pričela v spomladi l. 1912. mislija angleškega lorda Haldane. Skoraj bi bilo prišlo do važnega političnega dogovora. Nemčija je predlagala konvencijo, v kateri se bi bili obe državi zavezali k absolutni medsebojni nevtrantosti. Anglija je tako konvencijo odklonila; odklonila je tudi modificirano formulo, da se zaveže ostati nevtralna, ako bi se Nemčija zapletla v vojno, o kateri bi se ne moglo reči, da je Nemčija napadalka. Nemčija pa prevzame napram Angliji identično obveznost. Pač pa je angleška vlada predlagala naslednjo formulo: »Anglija ne bo napadla Nemčije, ne da bi bila provocirana in se bo vzdržala vsake agresivne politike proti nemški državi. Napad na Nemčijo se ne nahaja v nobeni pogodbi, z njim se ne peča nobena kombinacija, pri kateri je Anglija udeležena. Anglija se tudi ne bo nobenemu takemu dogovoru pridružila.« Nemška vlada je tej formuli ugovarjala, ker vsebuje nekaj samoobsebi umiljivega. Angleška vlada je bila pripravljena predstaviti tej formuli uvodne besede: »Ker si želite obe državi ohraniti mir in prijateljstvo,« nemško zahtevo, da naj se pridene še stavek: »Anglija bo zato samoposobi umevno ostala blagohotno nevtralna, ako bi bila Nemčiji vojna vsiljena,« pa je sir Edward Grey kratkomalo odklonil, češ, da bi taka formula ogrožala obstoječa prijateljstva z ostalimi državami! Anglija je torej smatrala, da izkaže Nemčiji posebno prijateljsko uslugo, ako se zaveže, da je ne bo brez povičnega napadla, pridržavši slobodne roke za slučaj, da bi Nemčijo naskočili njeni prijatelji! Državni kancelar konstatira, da so pojasnila, ki jih je podal angleški ministrski predsednik Asquith o tej zadevi, vedoma napačna. Kmalu po neugodnem rezultatu nemško-angleških pogajanj, je sklenila Anglija s Francijo defenzivno zvezo, ki se je vsled dogovorov obojestranskih generalnih štabov spremenila v ofenzivno konvencijo in spomladi 1914. so se pričela angleško-ruska pogajanja za mornariški dogovor.

Nemčija in Rusija.

Nemška vlada je stremila tudi za tem, ohraniti dobre odnošaje z Rusijo. Toda francoska revanžna ideja, ekspanzivna stremjenja panslavistične politike in angleške hujskarije so večale napetost vedno bolj. Državni kancelar pojasnjuje dogodke neposredno pred izbruhom krize in dokazuje, da je Nemčija do skrajnosti vse storila, da prepreči vojno. Nemčija je res odklonila angleški predlog z dne 27. julija 1914, ki je hotel spraviti celi spor pred konferenco a quatre, toda le zato, ker je bila med tem dospela vest iz Petrograda, da je Sazonov pripravljen pričeti direktno konverzacijo z grofom Berchtoldom, in ker je bilo po nemškem mnenju potrebno počakati na rezultat te konverzacije. Grey je nato svoj predlog umaknil. Nemška vlada pa je šla v svojem stremljenju, ohraniti mir, do najskaernejše meje svojih zavezniških obveznosti napram Avstriji. 29. julija je dobila poročilo od svojega petrogradskega poslanika, da je Sazonov izjavil, da je Avstrija vsako direktno konverzacijo kategorično odklonila. Z Dunaja pa je prišlo poročilo, da je grof Berchtold pripravljen se z rusko vlado direktno pogajati. Nemški državni kancelar je zato obvestil dunajskega veleposlanika Tschirschkega, da obstoja najbrž nespornost, ob enem pa mu je naročil, da naj avstrijski vladi izjavi: Odklonitev vsake izmenjave mnenj s Petrogradom bi bil velik pogrešek. Pripravljeni smo izpolniti svojo zavezniško dolžnost, odklanjati pa moramo, ako nas hoče Avstrija s tem, da se ne briga za naše nasvete, zavleči v svetovni požar. Pokazalo se je, da se je Sazonov res motil in direktna pogajanja so se nato vršila, dokler jih ni prekinila splošna mobilizacija ruske armade.

Bodočnost Poljske.

Državni kancelar je nadaljeval: Naše in avstrijske čete so dospole do vzhodnih mej kongresne Poljske in imajo sedaj nalogo to deželo upravljati. Geografična in politična usoda je silila Nemce in Poljake stoletja k medsebojnemu boju. Spomin na stara nasprotstva ne more zmanjšati spoštovanja do starostne domovinske ljubezni in vstrajnosti, s katero je branil poljski narod svojo staro kulturo in ljubezen do slobode proti Rusom. Nočem slediti svetoholnim obljubam naših sovražnikov, upam, da bo zasedanje poljskih mej na vzhodu pomenilo začetek razvoja, ki bo odpravil stara nasprotstva med Nemci in Poljaki ter povedlo iz ruskega jarma odrešeno deželo k srečni bodočnosti, v kateri bo mogla posebnosti svojega nacionalnega življenja gojiti in razvijati. Od nas zasedeno deželo bomo s sodelovanjem njenega prebivalstva upravljali in skušali zaceliti rane, ki jih je Rusija prizadejala.

Nova Evropa.

Iz tisoč ran bo krvavela Evropa po vojni. Toda svet ne bo izgledal tako, kakor sanjarijo naši sovragi. Oni hočejo vzpostaviti staro Evropo z onemoglo Nemčijo v sredini, z Nemčijo, razbito v male državice, z razrušeno industrijo in ponižno trgovino, Nemčijo, ki bi bila vazal Rusije, gospodarice vseh Slovanov. Tako so sanjali v Londonu, Parizu in Petrogradu. Toda ne, stara Evropa se ne bo nikdar vrnila. Ako hoče imeti kmalu mir, se bo to zgodilo le, ako bo Nemčija močna in trdna. Angleško načelo Balance of Power mora izginiti in Nemčija si mora svojo pozicijo tako izgraditi, da bo vsaka obkoljevalna politika nemogoča. Osvoboditi moramo morja ne le za nas, temveč za vse narode.

Balkanski narodi.

Mi ne ogrožamo malih narodov. Diplomati četverozveze pravijo na Balkanu, da bo zmaga centralnih držav podjarmila tudi balkanske države, da pa jim zmaga četverozveze prinese svobodo, neodvisnost, nove teritorije in gospodar. napredek. Lemalo let je preteklo, odkar je Rusija z geslom »Balkan Balkancem« ustvarila zvezo, katero je potem, pospešujoč srbsko nezvestobo proti Bolgariji, pustila zopet razpasti. Šele avstrijske in nemške zmage na Poljskem so oslobodile balkanske države ruskega pritiska. Anglija je bila nekdanji njihov zaščitnik. Kot zaveznica Rusije more biti le zatiralec njihove neodvisnosti.

Usque ad finem.

Državni kancelar je konečno poudaril, da je sedanja vojna pokazala vso veličino nemškega naroda, ki hoče porabiti svojo moč v zmislu slobode. Narodov, proti katerim se vojskujemo, ne črtimo. Sentimentalnosti pa smo se odvadili. Vztrajali bodemo v boju, dokler ne bodo ti narodi od pravih krivcev zahtevali miru in dokler ne bo izvojevana prava pot Evropi, oslobodeni ruskih intrig in moskovitske osvojevalne pohlepčnosti ter angleškega varuštva.

Državni zbor je vzel kancelarjeva izvajanja z velikim odobravanjem na znanje ter je nato izročil predlogo o 10 milijardnem kreditu in predlogo o ponovnem prebiranju svoječasno za nesposobne spoznanih, budgetnemu odseku.

Pozdrav iz Gorice.

... mejniki štirje, Celje, Maribor, Gorica, Trst!

O. Z.

Gorica, Trst. Ti dve imeni nam značita nekaj, kakor oddaljeno misel na bivšo narodovo bogastvo, ko smo v času naturalnega gospodarstva bili na isti gospodarski stopnji, kakor ostala Evropa, s svojimi plemiči in kmeti, ponosnimi rokodelskimi izdelki, cehi, in s svojim prometom, — ko so naši dedje šestoro in osmerovprež vozili blago doli po Furlaniji in k ponosnemu Trstu, že takrat vstalemu konkurentu vsomogočni »Jadranski kraljici«, Benetkam. In ti dve imeni nam značita nekaj, kakor oddaljeno misel na naše bodoče gospodarstvo v teh krajih. Saj zato nam je šlo, da zagospodarimo še kdaj v teh krajih, kjer je bil slovenski prtok najtrdnjejši jez in najjačji zid proti objestnim aspiracijam lačne irredente. O Trstu je bila pred nedavnim — pred vojno — izgovorjena in napisana ponosna beseda: »Trst rabimo, zato mora postati naš.« Za enkrat se moramo ubraniti pohlepnega sovražnika, potem pa, ko pride mir, bo treba dati temu stremljenju točnejši izraz i v organizaciji, i z državno pomočjo. Trst slovenski, pomeni Trst avstrijski. Trst italijanski, — mai più è giamaai! Trst nemški? Močnega nemškega kapitala in njemu sledeči kolonizaciji se pač do gotove mere ne bomo mogli ubraniti, toda gorje Trstu, če bi se ta nemški prtok vršil, kakor doslej pred vojno, v zvezi z irredento in na škodo naraščajočemu Sloventstvu. In »gorje Trstu«, — vsi vemo, komu je to gorje potem poleg nam tudi še namenjeno.

Isto velja za Gorico. Kakor je sicer slovensko gospodarstvo v Gorici bilo v zadnji dobi precej klaverno, še to ne pomeni več, nego izdaten nauk, da treba drugače. Seveda, o enemu, ki ni imel uspehov, je lahko dati post festum nasvete in grajo. Ko potihnejo okrog Gorice topovi, bo treba graditi, graditi, zgraditi zaeno iznova vso stavbo slovenskega kredita in ekonomije. Pred vojno sta se zrušili nesrečna Mizarska zadruha, Trgovsko - obrtna zadruha, prestalo je Trgovsko obrtno društvo, potihnila družabnost, toda narod je ob mnogih prilikah in ne najmanj ob političnih borbah dokazal, da je morda najzrelejši v masi, kolikor je sploh imamo. In tako bo treba pričeti zopet pri temeljih, kajti Gorica je prvo mesto, ki bo postalo slovensko izmed vseh, kar jih tu na jugu imamo. Doli imamo sklenjene vrste naroda, imamo mnogoštevilno razumnštvo, ki bo rado sodelovalo, čim se pokaže, da so na vodstvu nove trdne organizacije sposobni močje čistih in krepkih rok, jasnih misli in energične volje. Imamo mnogo obrtništva, imamo svež dotok, imamo vso okolico. Ali bolje, imeli smo. Ves jug in vsa država občuduje pogum naših ljudi, ki se niso hoteli umakniti pred nevarnostjo, dokler ni postala prehuda in dokler ni zahtevala žrtve. V danes skoraj prazno Gorico in v izpraznjene, fronti ležeče vasi se bo vrnilo vse slovensko prebivalstvo, ker te svoje grude, tega mesta ne prepustimo. Bog varuj, da bi se posrečilo Italijanom vzeti nam ta pas zemlje! Ne veselili bi se ga, ker bi imeli v njem slovensko irredento, čakajočo na povratek naših zmagovalnih čet. Baš zato, ker imamo doli tako ljudstvo, s katerim se čuti solidarnega ves ostali narod, obsojamo tem huje poizkus Italijanov, razdeliti naš žitak razdeljeni narod, samo da se nasiti »la più grande Italia«. Baš zato je ta vojna pri nas najpopularnejša in je po cellem letu evropske vojne pri nas iznova podžigala plamen navdušenja, voljo do zmage: Italijan ne sme dobiti pediti tega, kar je in kar mora ostati naš! In potem, ko odidejo njegove čete pobite preko meje nazaj in ko bomo iznova gradili porušene domove in orali opustošeno zemljo, da nam iznova rodi, se mora to zgoditi v zavesti, da smo odslej varni, da je ta zemlja slovenska zemlja. Ni treba radi tega tlačiti Furlana, ki mu tičejo iste svoboščine, kakor nam, toda irredenta v obliki nestrpnega italijanskega nacionalizma ne sme nikdar več dvigniti svoje glave. Že sedaj bi se moral i na zunaj povdariti ta etnično dvojni značaj goriškega mesta, — kakor je v Pulju poleg italijanskih uličnih napisov prišla do veljave hrvaščina, bi moralo to veljati i za slovenščino v Gorici, kjer nas je bilo prej v normalnih časih in kjer nas je sedaj v abnormalnih časih razmerno številno napram domačemu italijanskemu, ali bolje furlanskemu življu kakor 1:1. Zato pričakujemo za enkrat, da se na Vrtni ulici, prej Verdi, v Gosposki ulici, prej Carducci, na Kornu, prej Piazza Amicis, na Travniku — Piazza Grande zableste v kratkem i naši slovenski napisi... Tembolj sedaj, v času, ko branijo slovenske in hrvat-

ske legije z nepopisnim pogumom to pozicijo proti večkratni premoči tako, da nasprotnik ne more ni za korak naprej... Izpregovori. Dandini!

Vođa na to smo se navadili, kakor da sploh nismo nikdar živeli brez granat in šrapnelov. Hodimo na redne izprehode, seveda da hišami, da nismo izpostavljeni številnim strelom, ki zgreše preko trdne Kalvarije pot k nam, in se ne brigamo dalje zanje vkljub mnogim žrtvam, ki jih je svojčas zahtevalo italijansko obstreljevanje. Mnogo trgovin je odprtih, izmed slovenskih omenim le mimogrede železarsko Pintar & Lenard v Raštelju, manufakturni Hribar in Ivančič & Kurinčič, usnjarsko Drufovka, pekarsko Drašček, knjigarsko »Katoliško«, kolersarsko Saunigovo v Gosposki ulici, v Vrtni ulici nemško Wehrle in Meinl, slov. Pregrad & Černetič in mnogo, mnogo drugih. Mnoge odpirajo svoje lesene ali železne zatvorice samo za nekaj ur na dan, in čudno, — trgovine so včasih bolj polne kupujočih, ne le častnikov in moštva, marveč kmetskega ljudstva iz okolice, nego kedaj prej. Tudi gostilne so odprte in tri kavarne in hoteli, cerkve; ulice so prazne samo ob urah navadnega obstreljevanja, sicer pa se vozijo in hodijo po Vrtni ulici, Raštelju, Magistratni ulici itd., kakor da je tržni dan.

Zenske z jerbasi, zveznji, in vse mirnih, zaupnih obrazov in kretni, brez nepotrebne naglice ali hlastanja. Celu v Ljudskem vrtu, ki je precej izpostavljen strelom, sede po klopek ljudje, kakor da bi čakali na delo, tam celo jedo iz lončkov, kakor nekoč v miru, ali se izprehajajo. Seveda jih ni na stotine, toda zapuščen Ljudski vrt ni. Tudi krog pošte je živo. Tja hodimo čitat dan na dan nova vesela poročila, vsakodneve brzojavke z bojišč. Nad vsem tem pa sije sonce, tako jasno, tako lepo, da misliš včasih, ko hodiš po ulicah, da si kje na letovišču, včasih pa, da si v zakletem mestu, v Vineti. Kadar prično žvižgati šrapneli in se vse spravi na varno, pa greš po Vrtni ulici ali po Starem trgu ali po Gosposki ali Kornu, ne vidiš nikogar več, vse je zaprto, belo in jasno in čisto leži mesto pred teboj. Čim se znebiš one tesnobe, ki jo izprva vsakdo začuti pred žvižgom sovražnih izstrelkov, te to ne gane več in gledaš in gledaš v to lepoto, v te mehke linije in starodavno, ne reklamno, ne bog zna prvovrstno, toda značilno arhitekturo, kakor da si stoprav sedaj odkril vso mehko lepoto tega južnega mesta. In še le tedaj začutiš, kako je ljubiš in kako ti je prišla k srcu.

Ko sta padla Varšava in Ivangorod, je bilo mesto v zastavah in ravno tako za petinosemdesetletnico našega vladarja. Celu girland je bilo dopoldan tudi nekaj naših trobojnic. Razsvetljave razven svetilnih bomb in žarometov seveda ni bilo, toda ta je tem učinkovitejša.

Pozdravljeni, rojaki, sedaj na »počitnicah« v Ljubljani in na Štajerskem, jaz ostanem tu! G.

Vesti iz primorskih dežel.

Iz bombardirane Gorice priobčuje »Kärntner Tagblatt« pismo, iz katerega posnemamo: »Česte v mestu postajajo nemirnejše. Čeprav je Gorica odprto mesto, je Italijani obstreljujejo vsak dan in granate in šrapneli ne padajo samo na periferijo, marveč notri na trge in glavne ceste. Zakristija v stolni cerkvi je razdejana, poškodovanih obilo hiš. Mnogo civilistov ranjenih in ubitih, materialna škoda ni majhna. Videl sem mater, ki je hitela z otrokom v naročju čez cesto. Kri je tekla čez obraz otroku, šrapnel je bil razpočil nad njim. In videl sem žensko, ki je pela po ulici, kričala in si ruvala lase, smejala se, da mi je šlo skozi mozeg, granata je bila padla v njeno bližino in revna ženska je zblaznela...«

Iz Gorice. Parkhotel (prej hotel Südbahn) je precej preluknjani, italijanske granate in šrapneli so padali nekaj časa jako pridno na hotel in okoli hotela, iskali so osebe, katere so hoteli ubiti, ali našli jih niso. Projektili iz pušk so tudi švigali okoli, zadevali v zid, ropotali po strehi, predrl pa je projektil tudi močno steklo, na oknu samo luknjica je v njem, in priletel v jedilnico. Naletnik

hotela Szalay seveda ni zadovoljen s tem obstrlejevanjem, ker mu je pregnalo najboljše goste. Hotelu nasproti stoječe Pečenkovo hišo v skupini drugih so tudi obsipale grane in šrapneli ter jej prizadele precejšnje poškodbe. Za hotelom v ulici, kjer je mestno kopalnice, je bil ubit en vojak, dva težko ranjena. — Trgovino Kerševani in Čuk so obsuli šrapneli, razbita, presekana in prerezana so stekla trgovine. — Nekaj gostilen je še odprti, kadar pride pivo, ga prodajajo po 50 vinarjev vrček, vino je po 2 kroni liter, ali domačega ni, niti pol litra vipavca ni več v Gorici. Ako hočeš v gostilni kaj jesti, prinesi s seboj, ako imaš kaj prineš. — Padec Lvova smo bili proslavili v Gorici z razobešenjem zastav, tudi slovenskih, ki so vihrale ves dan, na cesarjev rojstni dan je bilo v mestu razobešenih precej slovenskih zastav, vihrale pa so samo do opoldne.

Goriških beguncev so odpeljali iz Lipnice v Zwettl 263, in sicer so: iz Brestovice, Sela, Opatjega sela, iz Kozane, Bovca, Pevme, Gorice, iz Kojsega, iz Dolenj, v Melk so jih odpeljali 63, in sicer so iz Brestovice in Sela; v Tišin pa jih je odšlo okoli 700, in sicer iz krajev: Gorica, Ločnik, Krmin, Tržič, Ronkov in raznih drugih furlanskih krajev, potem iz Podgore, iz Štivanja pri Devinu, iz Pliskovice, iz Ozeljane; v Hohenmauth jih je odšlo iz Lipnice okoli 300 in sicer so iz krajev: Gorica, Ločnik, Podgora, Pevma, Štandree, Podsobotni, Opatjeselo, Nova vas, Dol, Pulj.

Slovenski begunci z Goriškega se nahajajo v sledečih krajih: v političnem okraju Auspitz na Moravskem jih je 1425 Slovencev, v političnem okraju Hohenstadt na Moravskem 1375, v političnem okraju Iglau na Moravskem 800, v političnem okraju M. Schönberg na Moravskem 1800, v političnem okraju M. Trübau na Moravskem 1455, v političnem okraju Braunau, Spodnja Avstrija 500, v političnem okraju Mödling, Spod. Avstrijsko 1500, v političnem okraju Römestadt, Spod. Avstrijsko 347, v političnem okraju Horn, Spod. Avstrijsko 1060 in v Lipnici na Štajerskem okoli 1000.

Dr. Attio Hortis je bil v Trstu mestni knjižničar. V uradnem listu tržaškem ga sedaj poziva cesarski komisar, naj pride v službo, do 18. septembra ima čas za to, ako se dotle ne zglašil, je odpuščen iz službe. Hortisa seveda ne bo, ker je v Italiji.

Ljudska šola za otroke italijanskih beguncev v Gradcu. Dne 16. avgusta so otvorili v Gradcu letne tečaje za otroke italijanskih beguncev.

Hej Slovenci!

Oj, Primorje, gruda draga, lepše zemlje ne poznam, ve gorice, morje krasno — last je tvoja to, Slovan!

Kdo zasadil je te šume, kdo brodaril prvi tod, kdo sezidal mesta bela, kdo prvi tukaj bil gospod?

Oj, zavedaj se, Slovenec, da naš Kras zdaj krvavi — da bodočnost nam zasije, da dočakaš lepših dni!

Hinko Medič.

Dnevne vesti.

— **Odlikovanja.** Srebrni zaslužni križec s krono na traku hrabrostne svetinje je podeljen stražmostru 6. divizijskega sanitetnega oddelka Josipu Zupančiču iz Trebnja na Dolenjskem. — Član »Sokola« v Skednju pri Trstu Josip Sancier, ki je bil za hrabro vedenje na gališkem bojišču naprej povišan za narednika pri 5. dragonskem polku, sedaj pa odlikovan z zaslužnim križcem s krono na traku hrabrostne svetinje.

— **Iz vjetništva** sta se oglasila medicina Joško Ermenc in Erath. Pišeta, da sta bila 22. marca na Ruskem vjetu. Nahajata se v Čeljabinsku, gubernija Orenburg.

— **Iz ruskega vjetništva** sta se oglasila jurist Lojze Sedej in abiturijent Gusti Lulik. Pišeta, da sta zdrava in da se nahajata še vedno na potu. Ko dospeta na določeni kraj, bodeta naznanila natančni naslov družini Sedej v Ribnici na Dolenjskem.

— **Iz vojnega vjetništva.** Jožef Zajec, doma iz Gatine, pošta Grosuplje, se je oglašil svojemu očetu Francetu iz Petrograda, kjer se nahaja, kakor vojni vjetnik. — Avgust Martelanc se je oglašil iz malega mesta Dorogobuša v smolenski guberniji v evropski Rusiji. Piše:

... pa pijeva (on in njegov prijatelj F. M.) ruski čaj, jeva preste brez soli, ruske baranke, a tudi belega kruha nam ne manjka. Glavna podpora želodca je pa kaša... Na drugi dopisnici piše: ... nahajam se v vojnem vjetništvu v prijaznem ruskem mestecu. Godi se mi dobro. Težkega dela nimam, ko imam opravilo le s tušem in šestilom. Pozdrav vsem domačim in mojim kolegom. V Dorogobužu, dne 27. julija 1915. Mestece Dorogobuž šteje 6600 prebivalcev, ima več tvornic in je važna trgovinska postaja. — Frido Lenard se je oglašil iz Skobeleva neki ljubljanski uradniški družini. — Blaž Pancer se je oglašil iz daljne Sibirije, in sicer iz Tomka na sibirski železnici svojim staršem, ki biva v Kamniku. — France Oredkar se je zglašil iz vojnega vjetništva v nižnjonogorodski guberniji svoji ženi Marijani, ki biva v Nasovcih hišna št. 25, pošta Komenda pri Kamniku. — Josip Bavčen se je oglašil iz Sizrana v sibirski guberniji svoji sestri Ani v Slivnem hišna št. 10, pošta Nabrežina. — Zena Karla Gerbec v Zaloščah pri Dornbergu ima moža in brata na Ruskem v vojnem vjetništvu in sicer se nahaja nje mož Anton v mestu Kazalinsku vzhodno od Aralskega jezera, brat Anton Saksida pa v Taškentu. — Andrej Žerjal se je zglašil iz Rusije svoji ženi Mariji, ki biva v Pliskovici hišna št. 88 pri Komnu. — Ivan Oman je sporočil svojem bratu na Gorenjskem (njegov brat Miha se nahaja na orožniški postaji v Gorjah), da je na potu v vojni vjetništvu v Turkestanu. Vozil se iz Uzun - Ade ob vzhodnem obrežju Kaspijskega morja po železnici, ki pelje preko zakaspijske pokrajine in dežele Bohare v Samarkand. Priscrne pozdrave pošilja iz Kara - Kula, ki leži na omenjeni železnici v deželi Bohari. — Jožef Ferletič, vojak 87. pešpolka, 9. stotnije, se nahaja v vojnem vjetništvu v manjšem mestu Orlovu, ki leži na reki Vjatki v guberniji enakega imena, od koder se je oglašil svoji ženi Mariji, ki biva v Slivcih hišna št. 4, pošta Unec pri Rakeku. — Teodor Stupica, vojak 27. pešpolka, se nahaja v vojnem vjetništvu v Tomsku, od koder se je zglašil svoji materi in sestri Ivanki v Lukovici ter ju je s tem jako razveselil. — France Krušič, stražmojster, se je oglašil z železniške postaje Ojaša v daljni sibirski deželi. — Andrej Kikelj piše prijatelju Alojziju Purkartu, ki biva v Zapotoku hišna št. 2 na Igu: ... in ti dam vedeti, da sem živ in zdrav, hvala Bogu in ti sporočam, da sva s Štefinčkovim Francetom skupaj na Ruskem vjetu. Bo že Bog dal, da se bomo še enkrat videli, pa se bomo kaj več pomenili, kako smo živeli v tem času. V Rusiji, dne 28. junija 1915. — Lorenc Proj poroča svojem, ki biva v Pevnu pri Škofiji Loki, da je bil vjet dne 12. majnika. Piše: Godi se mi dobro. Rusi so dobri ljudje. Lačen zaenkrat nisem, je vse za polovico boljše kup kakor doma. Za 1 K je tukaj toliko belega kruha kakor doma za 4 K. Tudi je tukaj veliko rajakov in domačinov. Srečen sem bil, da sem zdrav, joj, kakšno pa je bilo. Pozdrav vsem!

— **Kolinska tovarna v Ljubljani** je praznovala rojstni dan Njega Velicanstva s tem, da je dovolila vsemu delavstvu prosto, ter dan plačala.

— **Darilo za »Rdeči križ«.** Tvrdka Peter Kozina & Ko. v Tržiču je darovala povodom rojstnega dneva Njegovega Velicanstva presvitlega cesarja društvu »Rdečega križa« 100 K.

— **Darilo za zavod za slepce.** Gospod Fr. Stupica, trgovec z železnino in poljedelskimi stroji v Ljubljani, je povodom rojstnega dneva Njegovega Velicanstva deželnemu odboru za zavod za slepce izročil znesek 100 K, za kar mu bodi izrečena topla zahvala.

— **Mati desetih sinov vojakov.** Za vdovo A. Drole so darovali: Franc Mösslang, tovarna vojaških potrebščin za domobran, Dunaj, 13. okraj 40 K. Industrijalna družba za razsvetljavo, Dunaj III., Fasengasse 26, 20 K. C. in kr. vzprejemalna komisija pri trvdki Böhrer & Komp. Steinfeld, 13 K. General pehote Evgen baron Albori, 5 K. K. u. k. Nitrozeluloseanlage in Sasvar, 10 K. V. P. 5 K. skupaj 93 K. + zadnji izkaz 1380 = 1473 kron.

— **Spoznavanje našega naroda.** Opetovano smo že pokazali kako raste v nemških krogih zanimanje za naše južne dežele in za narod, ki v njih prebiva. Marsikateri nemški pisatelj se je že oglašil v dunajskih, monakovskih, berlinskih listih s članki in feljtoni o nas in o naših krajih. V teh priložnostnih spisih je mnogo poštene volje presojati naše razmere objektivno, toda za enkrat je ta poštena volja še najdragocenejša pridobitev, v stvari sami pa razni časti-

ti feljtonisti svojim čitateljem ne hasnejo, temveč jim nejasne pojme o razmerah na avstrijskem jugu le še bolj zmešajo, ker pišejo dostikrat o krajih in zadevah, ki so jim prave španske vasi, akoravno se včasih delajo, kakor bi jih poznali »aus dem ff.« Nedavno smo citirali na tem mestu nekatera kuriozna izvajanja feljtonista »Münchener Neueste Nachrichten«, ki je opazoval pri Bovcu narodni boj med Slovenci in Čehi, danes pa citamo v graškem »Arbeiterwille« podlistek nekega dr. Revela o Dubrovčanih — ki niso ne Hrvat, ne Albanci, pa tudi Italijani ne. Naš staroslovni Dubrovnik, katerega stara hrvaška kultura je najlepša cvetka jugoslovanske preteklosti, rojstno mesto Gunduličevu, pokrajina, v kateri cvete krasota hrvaškega narodnega jezika, je podlistkarju graškega časopisa »eine Sprach- und Nationalitätsinseln für sich«. Največ sorodstva je našel dr. Revel še med Dubrovčani in — Arnavti. Namreč Arnavti (Albanci) so piscu vsi oni, ki nosijo rdeče okroglo čepico (dalmatinsko čepico) ter držijo roke v hlačnih vrtcih. — Očividno je dr. Revel napisal svojo dubrovniško historijo, ne da bi si bil popreje ogledal vsaj sestavek »Ragusa« v Mayerjevem konverzacijskem leksiku.

— **Nov cenen vojni kruh.** Mestni aprovizacijski odsek je sklenil, da se bo od prihodnjega tedna naprej prodajal kruh iz vojne pekarije, pečen iz čiste pšenične krušne moke, ali pa mešan z rženo po 44 vinarjev kilogram. Kruh bo nekoliko bolj črn kakor sedanji, toda jako okusen. — Po isti ceni in isti kruh bodo pekli tudi vsi ostali pekovski obrati. — Od ponedeljka naprej se bo prodajala pri vseh molarjih in trgovcih, čista pšenična moka trojne vrste po 76, 66 in 48 vinarjev na drobno. Ržena moka še ni došla. Moka se bo oddajala seveda le na krušne karte.

— **Novi kruh.** V mestni vojni pekariji se bo oddajal hlebeček pšeničnega kruha, ki tehta od 98 dgk do 1 kg po 44 vinarjev. Za nadrobno prodajo se uvede nov tip hlebeca, najbrže 45 dgk, ki bo deljiv s 7 in 2. Najmanjši košček kruha za prodajo bo tehta 7 dgk, kar odgovarja enemu odrezku krušne znamke. Ta bo stal v pekarijah in gostilnah 4 vinarje.

— **Oddaja moke pri mestnem magistratu.** Aprovizacijski odsek je v včerajšnji seji glede oddaje moke sprejel naslednje principe: Moka se bo oddajala molarjem, trgovcem in pekem le proti krušnim izkaznicam prejšnjega tedna, ki jih prejmejo prodajalci od strank za prodano moko, oziroma prodani kruh. Pri prvi oddaji se še ne bo zahtevalo krušnih znamk, pač pa že pri nadaljni. Molarji dobe prvič 8 do 10 vreč moke. Manjši trgovci pa 1 do 2 vreči. Konsumi in večji trgovci z moko se vpoštevajo kakor molarji. Moka se bo dajala v prodaj le obrtnikom, ki so se dosedaj pečali s prodajo moke! Gostilničarjem in drugim obrtnikom se bo oddajala moka z ozirom na velikost in važnost obrata. Molarjem se bo moka oddajala že danes, drugim pa v ponedeljek in sicer iz skladišča v cerkvi sv. Jožefa pri južnih. — **Pojasnilo.** K ukazu c. kr. deželnega predsednika za Kranjsko glede točenja in nadrobne prodaje žganih opojnih pijač. Vsak obrtnik in trgovec, ki se peča s točenjem ali nadrobno prodajo žganih opojnih pijač, mora imeti ta ukaz v svojem obrtvališču na vidnem kraju nabit. Tiskan ukaz se dobi proti plačilu pri trvdki Kleimayr in Bamberg. Pomniti je posebno, da morajo tozadevni obrtniki in trgovci povodom zbiranja vojaški dolžnosti podvrženih oseb pri prebiranju, pri zapirani, pri nastopu službe, pri vojaških transportih in pri morebitnih nemirih, v bližini zbirališč, kolodvorov itd. vsa taka obrtvališča nemudoma zatvoriti in sicer brez posebnega uradnega ukaza, naker se še posebno opozarja. Točno izpolnjevanje teh določil se bode nadzorovalo po magistratnih, osobito pa po poklicanih organih c. kr. policijskega ravnanstevstva. Vsak najmanjši prestop se bode kaznoval brez priznane sanja. Globa je prvič 50 kron, drugič 100 K, tretjič odvzete obrtne pravice za vedno. Vrhutega ima še dotičnik pričakovati, da se mu bode pri danih predpogojih že takoj pri ovadbi, pri nastopu ovaditelja obrtvališče zatvorilo. Torej pozor!

— **Podkovanje in vsa druga v kovaško stroko spadajoča dela** so se izvrševala v podkovski šoli c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani na Spodnjem Poljanah v polnem obsegu ves čas, odkar traja vojna in se vrše tudi vnaprej ter so vse drugače, temu nasprotujoče govorice neutemeljene in brez vsake podlage. Razširjanje takih neresničnih vesti se bo sodnijsko zasledovalo.

— **Bojniška blagajna zadruga krojačev, krojačic itd. v Ljubljani.** C. kr. deželna vlada je pravila bolniške blagajne zadruga krojačev, krojačic itd. v polnem obsegu potrdila. Obenem je c. kr. deželna vlada odobrila sklep občnega zbora, da se podporni sklad zadruga prenese na bolniško blagajno. — Vest o občnem zboru zadruga je prišla včeraj v list po pomoti.

— **C. kr. finančna deželna blagajna v Ljubljani,** na Cesarja Jožefa trgu, bo dne 24., 25. in 26. avgusta t. l. radi glavnega snajenja uradnih prostorov strankam zaprta.

— **Utonil je v vodnjaku** zidarski pomočnik Josip Mlakar, ko je popravil v Sodinji vasi pri Dobrunjah okoli 7 metrov globok vodnjak. Vrgla ga je božjast in je utonil. Star je bil bil 47 let. Zapušča vdovo in sedem nepreskrbljenih otrok.

— **V Podnartu** je po dolgotrajni bolezni preminila soproga postajenačelnika g. Božiča, gospa Olga Božič. Naše sožalje!

— **207 kron je ukradel** še neznan tat delavki Mariji Slapar pri Tržiču; denar je vzel iz zaprte omare.

— **Bronasto zaslužno kolajno Rdečega križa** je podelil nadvojvoda Franc Salvalor med drugim tudi orožniškemu stražmostru Alf. Juršetu v Planini.

— **Iz Savinske doline** nam pišejo: Obiranje hmelja je v polnem teku. Letina bo bolj slaba — ni čuda, saj je marsikje manjkalo skušenih, delavnih sil. Glede cene se ne čuje doslej ničesar dobrega; nekateri ponujajo — 70 kron za meterski stot, s čemur pa niso niti kriti gotovi izdatki. Govorica, da bo država hmelj nakupila, je prazna.

— **Dragocen predmet** je postala zadnji čas smrekova skorja. Kakor nam poročajo iz Slovenjgradca, ponujajo sedaj trgovci in usnarji za meterski stot po 36 K. Poprej je bil meterski stot s 4 K dobro plačan.

— **Drobne novice s Štajerskega.** Utonila je 50 let stara posestnica Helena Kožuh iz Dramelj v potoku pri žičkem samostanu. Vozila se je z volj iz mlina; vsled deževja narasli žički potok je pa potegnil voz seboj. Voli so se rešili, voznica je utonila. — Umrli je v Račah pod Mariborom graščinski uradnik Franc Bazalka. — Zaprti so v Pobrežu pri Mariboru brezposelno natakarclo Franciško Simončič, ker je ukradel pri Devici Mariji v Brezju z altarja prtič. — Imenovan je za župnika pri Sv. Štefanu bl. Šmarja Franc Močnik, doslej kaplan pri Sv. Tomažu nad Ormožem. — **Zenski varuh.** Sodišče v Müzzzuschlagu na Zgornjem Štajerskem je postavilo dvema malima, osirotelima otrokoma za varuha trgovčevu soprogo Heleno Weismaier.

— **V Kino Ideal** začenja se danes novi posebni spored, koji se predvaja do včetršji ponedeljka. Na prvem mestu stoji skrajno napetozanimivi štiridejanski cirkuški roman »Gospodar smrti« z znamenitim igralcem Hugonom Flink v glavni vlogi. Dejanje, katero predstavlja ta velikanška filmska drama, je senzacija presretnje učinkovitosti ter nam kaže dalekosežnost kinematografskih možnosti. — Prav izbornu humoristično delo je dvodejanska veselogra iz zakonskega življenja »Moteni medeni tedni« s krasnimi prizori, ki vzbujajo vsled izredno komičnih položajev splošen pristrčen smeh. — Ta spored je primeren tudi za mladino.

— **Mlad tat koles.** Nedavno smo poročali, da je bilo iz magistratne veže ukradeno magistratnemu oficijalu g. Alojziju Vrhovcu kolo, ki je bilo zaklenjeno z verižico. Dognalo se je, da je tat iz hiše kolo nesel, potem pa neke verižice pretrgal in tako šel z njim svojo pot. Policijske poizvedbe so dognale, da bode storilec najbrž leta 1898. v Ljubljani rojeni in semkaj pristojni bivši mizarski vajenec, naposled delavec, Fran Novak, po domače »Frnakov«, in izkazalo se je, da je bil sum popolnoma upravičen. Ko je bil Novak prijet, se je tudi dognalo, da je kolo prodal na Ježici za 40 kron. Kolo je bilo nato zaseženo ter oddano z Novakom vred sodišču. Fant pa ima poleg že opisanega še dve kolesi na svoji vesti, kateri je ukradel na Dunajski cesti in seveda tudi prodal. Ni izključeno, da bi ne bil »nadebudni« dečko v stiku še z nadaljnimi tatvinami koles, katerih je bilo letos že izredno veliko izvršenih. To bode pač dognala preiskava.

— **Bicikelj si je prilastil** izpred neke kavarne na Starem trgu neki delavec iz Zelene jame. Bicikelj je peljal domov. Redarju se je zdel ta človek sumljiv, prijel ga je in priznal je, da je ukradel bicikelj.

— **Našla se je srebrna urna verižica.** Dobi se v upravništvu »Slov. Narodac«.

— **Najden je bil zlat poročni prstan z napisom »Gold gebe ich für Eisen«** in drugimi črkami v gostilni Križ v Zgornji Šiški.

Razne stvari.

— *** Potop »Arabica«.** K potopu te ladje še poročajo, da so prestrašeni potniki, predno je bil torpedo izpuščen, hiteli k rešilnim pasovom, ki so pri trapediranju bile še v kajtah ladja zaseda. Ko so izpustili rešilne čolne, se je več potnikov tako drenjalo, da so popadali v vodo. Zenske so pri trapediranju bile še v kajtah in so v nočnih oblekah hitele na krov. Kapitan, ki je bil na nogi ranjen, je izjavil, da podmorskega čolna ni videl, pač pa, kako je torpedo prišel do ladje. Vsaka umaknitev bi bila nemogoča. Imel je samo 8 minut časa, da je spustil čolne. Drugi administrator ladje sporoča, da je torpedo zadel ladjo v strojni prostor, da je počil kotel in je bila iztrgana cela stena. Skoro vsi gostje so ravno zajtrkovali in so mnogi opazili še neki drugi parnik. Ko je bila »Arabica« zadeta, ni nastala kaka zmešnjava in so čolni brez težave dosegli vodo. Treba je bilo 4¹/₂ ure veslati, dokler so bili ljudje sprejeti. Na ladji je bil baje tudi nemški pridigar, ki se je vozil z dovoljenjem zunanjega urada Združenih držav. Utonilo je samo 8 oseb, med njimi 4 Amerikanci.

— *** Povratek invalidov iz Rusije.** Prvi transport avstrijskih in nemških vojakov - invalidov iz Rusije je dospel 18. t. m. v Litomeršice. Vseh je bilo 225 mož; med njimi 191 avstrijskih vojakov.

— *** Kardinal Vanutelli.** V Rimu je umrl 19. t. m. ponoči kardinal Serafino Vanutelli. Bil je svoj čas eden najvplivnejših kardinalov in je veljal tudi za kandidata za papeški prestol. Kardinal Vanutelli je bil pred leti tudi papeški nuncij na Dunaju.

— *** Atentat na vojaškega gubernatorja v Sanghajju.** »Morningpost« poroča iz Sanghaja: Neki kitajski revolucionar je izvršil atentat na shanghajskega gubernatorja admiral Shenga, ravno ko se je ta podal na ladjo, da odpotuje v Peking. Admiral je ostal nepoškodovan.

— *** Škoda v Galiciji.** Kako škoda je vojna provzročila Galiciji, se še ne da presoditi. »Nova Reforma« poroča, da bo samo zgradba novega kolodvora in železniških skladišč v Lvovu veljala kakih 50 milijonov kron, obnovitev drugih železniških poslopj v Galiciji pa približno 600 milijonov kron.

— *** Znani pariški karikaturist.** Daniel de Losques, čigar odlične karikature je priobčeval pariški »Figaro«, je sedaj služil v francoski armadi kot letalec - prostovoljec. Pri letu za poizvedbe na nemški fronti je duhoviti umetnik padel. Nemško poveljstvo je po letalcu poslalo francoskemu poveljstvu sledeče sporočilo: »De Losques in njegov pilot sta se junaško borila. Pokopana sta pri Harbonevu. Njihovi papirji pridejo čez Svico.«

— *** Kako si kuhajo italijanski vojaški kavo.** Italijanski vojaški neizmerno radi pijejo kavo. Ali kako si pripraviti kavo gori kje v gorovju, ko ni pri roki lepega kavinega mlinčka in ko primanjkuje vode. Vojaki dobivajo kavina zrna, eden jih zmeže v svojo krušno vrečo, jo stisne med kolena in drobi zrna, drugi pa bije z vrečo ob skalo, ali kako je zdrobljeno. In potem ni vode, sneg treba zajeti in ga vreči v posodo, da voda zavre, potem pa precedijo to reč skozi kako cunj, katero si je oficir potegnil z noge, no, dober tek! — Tako poročajo nemški listi.

— *** Iznajdba tiskarstva.** V zadnjem sešitku lista za orientalsko kulturo »Geist des Orients« je tiskan spis patra Andreja Eckardta, ki obsega zanimivo poročilo o tiskarski umetnosti na dalnjem vzhodu. V tem spisu je razloženo, da so Kitajci in Korejci že imeli tiskarne in tiskali velike knjige, ko se v Evropi o tiskarski umetnosti še nikomur ni sanjalo. Že tisoč let pred rojstvom Gutenberga so na Kitajskem tiskali knjige na ta način, da so na lesenih deskah, velikih kakor stran srednje knjige, izrezali črke. Vsaka stran je tvorila celoto in so bile črke nepremične. Kdaj so prišli Kitajci na to, da so rabili premične črke, še ni dognano. Največje delo z nepremičnimi črkami je bilo tiskano za časa cesarja Songtjonga (l. 982—997) in sicer budistični katekizem »Tripiṭhaka« ki šteje 1500 knjig. V Koreji, ki je danes v posesti Japonske, so tudi že najmanj 50 let pred Gutenbergom poznali premične črke iz kovine. Iznšli so jih za cesar Thajtjonga, ki je umrl l. 1400. Pri Kitajcih in Japoncih je seveda tipografska umetnost dosti bolj komplicirana, kakor v Evropi. Kitajci nimajo črk, kakor so pri nas, ampak za vsako besedo drugo znamenje. Seveda je takih različnih znamenj na tisoče in je stavljenje vsled tega dosti težje, ka-

kor pri nas, kjer imamo samo črke abecede in interpunkcije.

* Carigrad v času vojne. »Neue Züricher Zeitung« je priobčila dopis, datiran je iz meseca julija, o razmerah v Carigradu. Dopis pravi: V evropskih delih mesta Carigrada, v Peri in v Galati, sploh ni čutili vojne. Življenje na velikih ulicah v Peri je ravno tako, kakor je bilo v mirnih časih. Vse trgovine so odprte. Na velikem mostu čez Zlati rog je pa življenje dosti manj živahno, kakor je bilo poprej. Na dojenjem koncu tega zaliva so na varnem jadrnice in parniki, a tudi nekaj vojnih ladij je tam. Pravi trgovski pristan na levi strani je pa tak, kakor da je tam vse izumrlo. V ozkih ulicah Stambula, je vedno velika gneča. Poleg domačinov tam kar mrgoli vojakov in rekrutov. Poslednji, sami krepki ljudje iz Anatolije, ki niso bili še nikdar v velikem mestu, hodijo po ulicah držeč se vedno za roke in samo strme, kaj vse vidijo. Čez nekaj tednov bodo že vrlo izvežbani vojaki. Prostori pred kolodvorji so zdaj zopet taki, kakoršni so bili pred balkansko vojno: prava vojaška taborišča. Podnevi in ponoči odhajajo vlaki z vojaštvom na Galipoli. V mestu je mir in red. Vsak redar je na svojem mestu, kdor gre le na izprehod, mora imeti izkaznico. Tuje jezične ulične tablice so bile odstranjene in na njih mesto nabite samoturške. Tudi zasebne trgovine ne smejo imeti napisov z latinskimi črkami, pač pa se avstrijskim in nemškimi državljanom v tem oziru dovoljujejo izjeme. Začetkom vojne je lahko odpotoval vsak inozemec, kdor je hotel; državljani sovražnih dežel, ki so ostali v Carigradu, niso bili internirani, izvzemši nekaj notoričnih agitatorjev. Francoski in angleški trgovci trgujejo mirno, kakor da Turčija nima vojne ne s Francijo, ne z Anglesko. Angleški tovarnar hod mirno tudi v vojno ministrstvo in se tam na hodnikih mirno v angleškem jeziku pogovarja z znanci o vojni francoske in angleške šole pa je vlada zaprla in konfiscirala imetje francoskih jezuitov.

Darila.

Upravništvu naših listov so poslali:

Za »Zavod za oslepele vojake«: Uradništvo in orožništvo v Lóžu 20 K.

Za »Ciril - Metodovo družbo«: »A. P.« 10 K, kot dobljeno stavo kontra »J. K.«, obadva vrnivša se in invalida iz vzhodnega bojišča. Srčna hvala!

Umrli so v Ljubljani:

Dne 19. avgusta: Renato Perić, sin begunke, 1 leto, Strelška ulica št. 15. — Ivan Wagner, pešec, 27 let, v zasliani vojaški bolnici, Pokopališka cesta 19. — Peter Smerkol, premo-gar-hiralec, 37 let, Radeckega cesta št. 9. — Hamil Pajič, pešec v deželni bolnici kot podružnici garnizijske bolnice.

Dne 20. avgusta: Marija Trpin, žena podobarja in slikarja, 34 let, Elizabetna cesta 3.

V deželni bolnici.

Dne 15. avgusta: Neža Klikon, posestnikova hči, 7 let. — Marjeta Prešeren, kuharica, 39 let.

Dne 16. avgusta: Viljem Rolf, prokurist, 49 let. — Janez Mencej, dninar, 73 let.

Današnji list obsega 10 strani.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Negovanje las z
Pixavonom

na znanstveni podlagi.

Resnično najboljši način za jačanje
kože na glavi in krepitev las.
Steklenica K 2-50. Zadosti za več mesecev.

Meteorološko poročilo.

avgust	čas opazovanja	stanje barometra v mm	temperatura v °C	Vetrovi	Nebo
20.	2. pop.	735.6	22.0	sr. jug	pol. oblač.
"	9. zv.	736.4	15.6	sl. szah.	del. oblač.
21.	7. zj.	738.0	13.9	sl. vzh.	del. jasno

Srednja včerajšnja temperatura 16.6°, norm. 18.4°. Padavina v 24 urah mm 0.0.

Kdor svoj želodec ljubi,
ne pije drugega, kakor
želodčni likér

Najboljši želodčni likér!

Sladki in grenki.

Pristni „FLORIAN“ ne slabi in ne omami, ampak daje moč in veselje do dela!

Naslov za naročila „FLORIAN“, Ljubljana.

Postavno varovano.

3

Registrirano, šeststajajoče blagajno

nepokvarjeno kupi po primerani ceni
Andrej Krošelj,
trgovca, Dobova pri Brežicah, Sp. Stajersko.

Uradnik s soprogo išče za 15. septem-
ber pri spoštovani družini čisto
meblovano 2039

mesečno sobo

s hrano. Ponudbe izvoli se poslati pod
šifro „soba 15/2039“ na upr. »Slo-
venskega Naroda«.

500 kron!

Vam plačam, ako Vaša kurja očesa, bra-
davičice, obiščamci v 3 dneh brez bolečin
ne izginejo s korenino vred z **Ria bal-
zomom**. Lonček z garancijskim pismom
1 K, 3 lončki K 2-50, 6 lončkov K 4-50.
Kemeny, Košice (Kassa) i Postfach 12/22,
Ogrsko. 1842

G. Flux

Gosposka ulica 4, 2031

1 nadstropje, levo.

Uradno dovoljena, že 20 let obsto-
ječa najstarejša ljubljanska
posredovalnica stanovanj in služeb

išče nujno:
vzgojiteljico k 3 otrokom, gospodično
k 4 letnemu dečku, gospodinjico obenem
družabnico za na Ogrsko, pletilko na
stroj za ljubljansko okolico, gospozo
kuharico na graščino na Koroskem,
plačilno natakario in donašalko jedil
za veliko obrt, vrtnarja za graščino na
Ogrskem, več poslužnikov (Lohnndiener)
itd. — Samo boljše dobro izurjeno
osobe z najkromnejšimi zahtevami
se vestno priporoča.

Pri vnanjih vprašanjih se prosi za odgovor znanka.

Lepa dvonadstropna

VILA

z velikim vrtom v Ljubljani,
se ugodno proda. 2023

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

CITRE

elegie, skoraj nove, iz palisandrovega
lesa, boljše vrste so naprodaj. Več
pove **IVAN KIFERLE**, Krojaška ul.
št. 8. II. nadstr. 2040

Gostilniška koncesija

z lokalom

se takoj odda v Rožni dolini.

Kje, pove upr. »Slovenskega Naroda«.
2037

Upokojen nadučitelj

2041

išče primerne službe v pisarni, skladišču,
trgovini ali pri kakem podjetju. Zmožen
je slovenskega, nemškega, hrvatskega in
italijanskega jezika. Službo sprejme v mestu
ali pa tudi na deželi. Cenjene ponudbe na
upr. »Slov. Naroda« pod „Zanesljiv/2041“.

Svetla

: soba :

eventuelno s hrano

se išče.

Ponudbe na upravništvo »Slovenskega
Naroda« pod „soba blizu sodnije/
2046.

Skladiščar

vojaščinu prost, za veletrgovino kolo-
nialnega blaga in deželnih pridelkov
se po dogovoru sprejme. Vstop takoj.
Zahteve: Krepak, trezen, zmožen spe-
cerije, ter več slovenskega in nem-
škega jezika. Pismene ponudbe ali
osebno na trdko 2047

IV. A. Hartmanna nasl.

A. Tomažič, Ljubljana.

Eksistenco

si lahko pridobe **spretni prodajalci** z za-
stopstvom dobro razpečljivih predmetov v
mestu in na kmetih. 2026

Dopise pod „C 5700“ na **Kassenstein**
& **Vogler d. dr.**, Dunaj I, Schulerstr. 11.

Čevljarskega pomočnika

sprejme

2042

Matej Oblak, Gosposka ulica 5, Ljubljana.

Sube gobe, fižol, vinski kamen,
laneno seme in sadje

sploh vse deželne pridelke kakor tudi
prazno dobro ohranjene vreče
kupi **ANTON KOLENC** v Celju,
Graška cesta 22. 1686

Išče se

2045

stanovanje

za 1. ali 15. september, s tremi
sobami in kuhinjo, v neposredni bližini
mesta. Ponudbe na upr. »Slov. Naroda«
pod „september/2045“.

Sveže češplje

in

hruške (tepke)

kupuje vsako množino in po
najboljših cenah 2014

veležganjarna sadja
M. Rosner & Co., Ljubljana.

Volno

ovčjo, oprano in neoprano,
kupim vsako množino po naj-
višji ceni proti takojšnjemu
plačilu, ter plačam vožnjo sam.
Večjo množino pošljem potnika
osebno prevzet. 2031

Veletrgovina **R. Stermečki**
Celje št. 15, Stajersko.

Moderna ročna dela in material

M. DRENİK

Ljubljana, Kongresni trg 7.

Bombaž in preja za noga-
vice. — Predtiskarija.
Vezanje na roko in stroj.
Plisiranje.

Zunanjim naročilom se ustrez-
no vestno in ično.

Velika senzacija!

Velika senzacija!

v „Kino Central“ v deželnem gledališču

v soboto 21., nedeljo 22., ponedeljek 23. avgusta.

Naši junaki na zmago- slavnem pohodu v Galiciji.

Senzacionalna aktualnost v 3 delih.

Mnogi posnetki so bili napravljeni v oddaljenosti 500 do 600 metrov, nekateri
le 50 metrov od sovražnikov bojne črte
Ta film je najboljša živa slika vojne zgodovine sedanjega velikega časa.
Stotine obiskovalcev bo v tem 800 metrov dolgem filmu spoznalo v živi sliki
svoje sorodnike in znance. Med častniki sta tudi dva ljubljancina: stotnik
Oskar Petsche in nadporočnik-adjutant Božidar Drenik.

Oče.

2038

Gentilna drama v 2 dejanjih in s predigro.

Najnovejše slike z bojišča.

Predstave v soboto in ponedeljek ob 4., 1/6., 7. in 1/29.

V nedeljo ob 1/21. dop., ob 3., 1/5., 6., 1/8. in 9. zvečer.

Cene navadne.

Cene navadne.

Zahvala.

Ob težki izgubi naše iskreno ljubljene matere oziroma stare
matere, gospe

Marije Malenšek roj. Kopper

izrekamo tem potom vsem, ki so v tako velikem številu spremili drago
pokojnico k večnemu počitku, našo iskreno zahvalo.
Osobito pa se zahvaljujemo častiti duhovščini, gospodom urad-
nikom in slav. gasilnemu društvu za častno spremstvo.

V TREBNJEM, dne 20. avgusta 1915.

2050

Zahvalni ostali.

Vizitnice

v elegantni obliki priporoča
Narodna tiskarna.

Pristni štajerski rizling

po K 110— za 100 l, kakor tudi raznovrstna rdeča vina od K 85— dalje, ter vina za v buteljke, odda v velikih množinah trgovina z vinom Mihael Hafner, Spod. Šiška.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za
nakup in prodajo zemljišč in posestev

VALENTIN ACETTO

zapriseženi sodni izvedenec

1767

Ljubljana, Trnovski pristan 14.

Prodajalci ali kupci naj se obrnejo na zgoraj imenovano posredovalnico. Vse vrste posestva, vile in zemljišča na izbero. — Tajnost zjamčena. —

—: Ljubljansko skladišče oblek. —:

Zaradi prevelike zaloge prodajam

gumijevе plašče (žabja koža) od K 20— naprej
črne gumijevе plašče od K 15—
pelerine od K 10—

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg 5—6.

Mnogo denarja prihranijo kolesarji!

K 95— namesto K 145—, razpošiljam za reklamo, 500 novih „Torpedo“ prostotečnih koles, modeli 1915; elegantno grajeni, lahke teže, s la pnevmatikami, kompletno in s 3 letno garancijo. Sveži močni plašči po K 6—, 7—, 8—, 5—, 6—. Popravila, emajliranje in poniklanje in vse kolesarske potrebitve po cenah na debelo.

A. Weissberg, tvojniška zaloga koles in živalnih strojev, Dunaj II., Untere Donaustrasse 23/III.

Katalogi gratis. Slov. dopisovanje. Na obroke izključeno. Firma ustanovljena leta 1898.

Kot prodajalka v trafiki želi dobiti mesto

1995

gospodična

izvešana v tem poslu. Ponudbe sprejema upravništvo »Sloven. Naroda«.

Pisarniška moč

se išče.

Gospod ali gospodična z večletno prakso, spreten korespondent in stenograf, izurjen v vseh pisarniških delih in knjigovodstvu, se išče za takojšnji ev. poznejši nastop pod ugodnimi pogoji v manufakturno trgovino.

Ponudbe se prosijo pod »Pisarniška moč 10“ na upravn. »Slov. Naroda«.

2022

M. Schubert

preje Bilina & Kasch,

Ljubljana, Zidovska ul. 5.

priporoča veliko zalogo tkanin in glase-rokavice, modno blago za gospode in dame, raznovrstne fine parfume, ročna dela in material, kirurški predmeti.

413

Moderna predtiskarija.

Izdelovanje preoblečenih gumbov.

Cvetlični salon
Viktor Bajt

Selenburgova ul. 6, zraven glavne pošte.

Sopki, venci s trakovi in napisi se izdelujejo po najnižjih cenah. Delo okusno vezano. Velika zaloga krasnih suhih vencev.

Priporoča se z odličnim spoštovanjem

Viktor Bajt.

Naslov za brzojavi:
Viktor Bajt, cvetlični salon, Ljubljana.

Preselitev.

Vljudo naznanjam svojim cenjenim naročnikom ter sl. občinstvu sploh, da sem se

is Starega trga št. 9 preselila v Koledversko ul. 22.

III. nadstropje (hotel Ilirija).

se zahvaljujem za dosedanje zaupanje in prosim cenjene naklonjenosti tudi v bodoče. Z odličnim spoštovanjem

Antonija Strnad,
šivilja.

100 - 120 hektov dobrega

rizlinga iz l. 1913 in 1914,

se prodaja po najnižji dnevni ceni.

Oddaja samo v večjih količinah

Josip Verlič,

Zagreb, Trg. Lad. Pejačevića br. 3.

VINA

Lepe prsi

Suhi

dobe deklice in žene vsake starosti, ako rabijo moje najnovejšo mazilo za prsi, rabi se samo na zunaj, edino resnično učinkujoče sredstvo, zjamčeno neškodljivo. Cena K 3, 5 in 8. Zraven spadajoče mlo 63 vin. dobe lepe, polne telesne oblike z mojo redilno moko „Käthe“, zjamčeno neškodljivo, mnogo zahvalnih pisem. Cena kartonu K 2-20 po povzetju. Od 4 kartonov naprej pošt. prosto. — Pošiljajte poste restante samo če se pošlje denar naprej. — Razpošilja ga

Käthe Menzel, Dunaj VI., Stumporgasse 49 K, 2. Stock.

C. kr. priv. tovarna za cement

Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah

priporoča svoj priznani izvrsten Portland-cement v vedno enakomerni, vse od avstrijskega društva inženirjev in arhitektov določene predpise glede tlakovne in podorne trdoje daleč nadkrijujoči dobroti kakor tudi svoje priznani izvrstno apno.

1403

Priporočila in izpričevala

raznih uradov in najslovitejših tvrdk so na razpolago.

Centralni urad: Dunaj, I., Maximilianstrasse 9.

Ivan Jax & sin

v Ljubljani, Dunajska cesta 15

priporoča svojo bogato zalogo

voznih koles.

Šivalni stroji
za rodbino in obrt.

Brezplačni kurzi za
vezanje v hiši.
Pisalni stroji
„ADLER“,
pletilni stroji
vseh velikosti

Priporočamo specialno

damsko in otroško konfekcijo

zelo solidne tvrdke

M. Kristofič-Bučar

Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša.

Najnovejše KOSTUME Najnovejša

BLUZE : Plašče, jope :
Zalno — domače obleke
Perilo, čepice, modrice
in modne predmete. KRILA

Otroške oblekice in obleke za mladenke.

Higienično perilo in druge potrebitve za novorojenčke.

Pošilja na izbiro tudi na deželo.

Praktične in cené ograje za predvrtovce, parke itd. itd.

1215—II.

iz žitastih mrež in kovanega železa preprosto ali tudi najkrasneje opremljene, vrtno ograje iz kovanega železa, stopniške ograje, okenske mreže, ograje za grobove, grobnice, balkone in pročelja, večkrat sukanе sesterogate, v ognju pocikane ter štiriloge strojne žitaste pletenine za ograditve gozdov, travnikov in vrtov, za varstvo proti zalcem, pasjake, fazanerije, voliere, igrališča za lawn-tennis, Rabitzeve stene in monirake gradbe, dalje mreže za pesek in gramoz, jeklena bodeča žica za plotove, vse ograjevalni material in vse zadevne izdelke dobavljajo po najnižjih cenah

Hutter & Schrautz d. d., Dunaj VI., Windmühlgasse 26/42

tvornica sitarskega in klobučevinastega blaga.

Vzorčne knjige, preračuni in pojasnila vsake vrste gratis in fr.

Dobiva se pri vseh večjih trgovcih z železnino.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice v Ljubljani.

obrestuje hranilne vloge po čistih

Rezervni zaklad nad K 800.000.

4 3 / 4 0 / 0

brez odbitka rentnega davka.

Ustanovljena leta 1881.

PATENTE

vseh dežela izposluje inženir 362
M. GELHAUS, oblastveno avtor. in zaprišeni patentni odvetnik
 na Dunaju VI., Mariahilferstrasse št. 37.

ALFONZ BREZNIK

učitelj Glas. Matice in edini zaprišeni strokovnjak c. kr. dež. sodišča.

Ljubljana, Kongresni trg 15.

(Nasproti nunske cerkve.)

Največja in najposobnejša trdka in izposojevalnica klavirjev in harmonijev

na jugu Avstrije. — Velikanska zaloga vsoga glasbenega orodja, strun in muzikalij.

Edini založnik dvornih in komornih tvornic: Bösendorfer, Hözl & Heitzmann, Förster, Ehrbar, Gebrüder Stingl, Rud. Stelzhammer, Czapka, Laubinger & Gloss.

Hofmann in Hofberg (amerikanski harmoniji).

Obroki od K 15.— naprej. Najbogatejša izbira v vseh modernih slogih in lesnih barvah. Oglejte si klavirje z angleško ponavljajočo mehaniko. 10 letna postavno obvezna garancija. Najemnina najnižja. Zamena najugodnejša. Uglasevanje ter popravila strokovno in ceno. Ker imam zgoraj navedene prve fabrike izključno lojz za Kranjsko v zalogi, svarim pred nakupom falsifikatov in navideznega „dolceina“ pri kričalih, ki se drznejo govoriti o „dobrem blagu“, dasi nimajo ni jednega pomembnega fabrikata v zalogi.

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe,

graver in izdelovatelj kavčkovih štampilij

Ljubljana, Solenburovska ulica 1.

Ceniki franko. Ceniki franko.

: TONI :
JAGER

Ljubljana,

Zidovska ulica št. 5.

Predtiskarija

najnovjših vzorcev
 za vezene obleke
 in bluže.

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalec streh in klepar, vpeljalet
 strelovodov, ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta št. 8.

Priporoča se sl. občinstvu za izvrševanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje z angleškim, francoskim in tuzemskim škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patenti Hafschek z izbočno in ploščnato opeko, lesno-cementno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska dela v priznani solidni izvršitvi.

Mišna in kuhinjska oprava. Posteljni posoda.

Poprave točno in ceno.

Proračuni brezplačno in pošt. prosto.

Jos. Rojina

modni atelije

: za gospode :

Ljubljana,

Franca Jožefa cesta 3.

**Vojaške in
 uradniške
 uniforme:**
 po meri
 v najkrajšem času.

L. MIKUSCH

Ljubljana, Mestni trg 15

priporoča svojo veliko izbor

dežnikov in solnčnikov.

Popravila se izvršujejo točno in solidno.

Odlikovan na razstavi v Radovljici l. 1904
 s častno diplomom in kolajno I. vrste.

BRINJEVEC

najfinejše vrste, posebno priporočljivo proti kužnim boleznim, se dobi pri

GABRIJELU ERŽENU

Zapuže, pošta Begunje pri Lescah, Kranjsko.

Za pristnost se jamči.

1277

Cene zmerno.

Najbolj priporočljivo!

Pfaff šivalni stroji **Puch vozna kolesa**

najnovjše konstrukcije, za vsako lahka in trpežna, priznana naj-
 obit najbolj pripravi. 10 letna :: boljša v monarhiji. ::
 garancija. Pouk v voženju brezplačen! — 2 letno jamstvo! —

Zaloga vseh zraven spadajočih delov. Popravila točno in po cen.

Ugodne cene event. nizki mesečni obroki.

IGN. VOK, specialna trgovina šival. strojev in koles

Ljubljana, Sodna ulica 7, zraven sodišča.

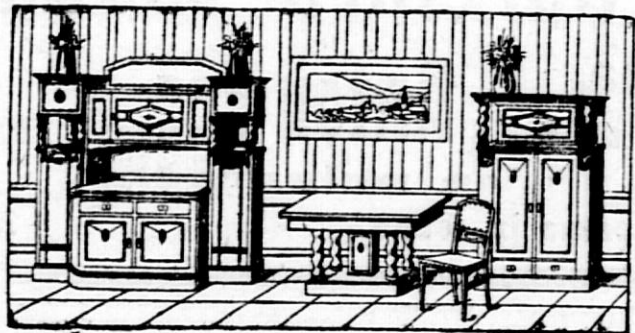
Zahtevajte cenik.

Zastopniki se sprejemajo.

Zaloga pohištva in tapetniškega blaga. — Mizarstvo.

Popolna

spalna oprava:
 2 postelji, 2
 omari, 2 nočni
 omarici in 1
 umivalnik s
 marm. ploščo
 in ogledalom
 K 350.—.

Jamči se za
 solidno delo.

Cene

konkurenčne.

Zahtevajte naj-

novjši katalog,

kateri obsega

naš 300 mo-

dernih slik.

— — — Otroški vozički. — — —

J. Pogačnik, Ljubljana,

Marije Terezije cesta št. 13—18.

Najnižje cene.

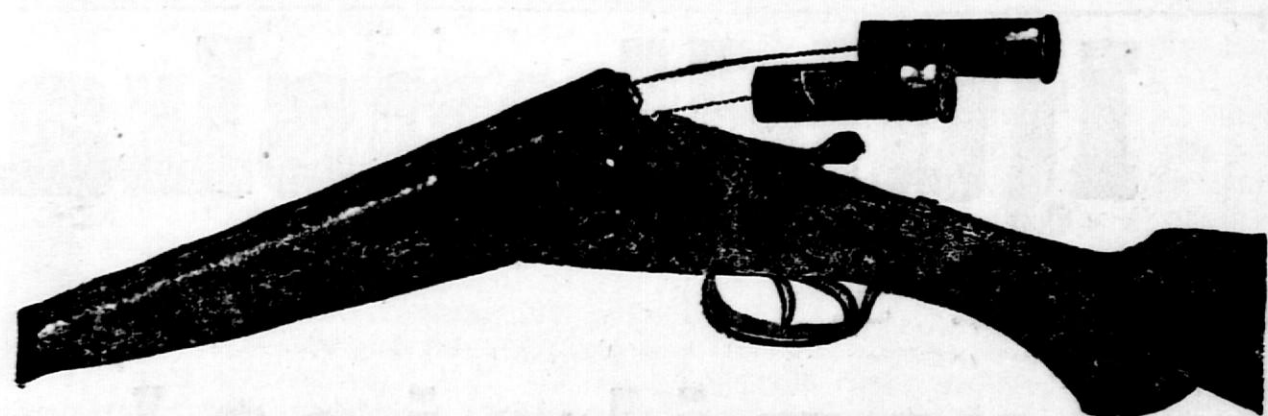
Tovarna pohištva J. J. Naglas

Ljubljana, Kongresni trg št. 12. 232

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
 sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmet
 zimnat modroci, otroški vozički itd.

Najsolidnejše blago.

Ljubljana

Fr. Ševčik

Zidovska ul. 7.

puškar

priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih

280

pušk in samokresov

lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, salskih in čeških strogo
 preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno pripo-
 ročam lahke trocevke in puške Bock s Kruppovimi cevmi za brez-
 dimni smodnik. — Priporočam tudi

veliko zalogo vseh lovskih potrebščin

po najnižjih cenah.

Popravila in naročbe se izvršujejo točno in zanesljivo.

Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštnino prosto.

Razpis ustanov.

Za prihodnje šolsko leto, ki se začne dne 16. septembra t. l. razpisuje
 deželni odbor vojvodine Kranjske

5 deželnih ustanovnih mest

za c. in kr. mornariško akademijo za sinove neimovnih slojev prebivalstva
 kranjske dežele.

Spl. ni pogoji so:

1. Domovinstvo na Kranjskem;
 2. telesna sposobnost za mornariško vzgojo ter tudi za bodočo vojno
 službo na morju; to sposobnost je dokazati po »Predpisu za zdravniško pre-
 iskavo pomorskih aspirantov in prosilcev za sprejem kot gojencev c. in kr.
 mornariške akademije«, izdanem z mornariškim pravilnikom v XXII. km. leta
 1902 (za poveljstva in zavode c. in kr. vojske l. 1903);

3. zadovoljivo нравno vedenje;

4. izpolnjeno 14. in ne prekoračeno 16. leto življenja;

5. dosedanje šolanje, dovršeno z najmanj zadovoljivim (dobrim)
 uspehom, in sicer: štirje nižji razredi kake javne tuzemske srednje šole ali
 ravno toliko letnikov vojaške nižje realke, z nadaljnjim pogojem, da je prosilec
 zadobil v matematiki najmanj red »dobro«.

(Tiskane popolne pogoje za sprejem je dobiti pri tvrdki »L. W. Seidl
 & Sohn« na Dunaju. Pošljejo jih pa tudi pisarniško ravnateljstvo vojnega
 ministrstva, mornariški odsek, pristaniško admiralstvo v Pulju, pomorsko okrajno
 poveljstvo v Trstu in poveljstvo mornariške akademije vsakemu, ki jih zahteva,
 proti plačilu 40 vin. ali proti znamkam te vrednosti.)

V svrhu sprejema v c. in kr. mornariško akademijo, bodo morali dotični
 prosilci delati sprejemno izkušnjo. Ta izkušnja bo obsegala za vstop v I. letnik:
 a) nemški jezik; b) matematiko; c) zemljepis in zgodovino; d) prirodopisne
 vede vseh teh predmetov toliko, kolikor so predavani v prvih štirih razredih
 kake srednje šole.

Sprejemne izkušnje se prično dne 10. septembra. Odbrani aspiranti bodo
 v pravem času poklicani.

Izobraženje v mornariški akademiji traja štiri leta. Po zadovoljivi dovršitvi
 IV. letnika se imenujejo gojenci za pomorske kadete.

Prošnje za ustanove v svrhu sprejema v c. in kr. mornariško akademijo
 je poslati deželnemu odboru vojvodine Kranjske, in to naj-
 kasneje

do 27. avgusta t. l.

Pozneje dole prošnje se ne bodo upoštevale.

Prošnji je priložiti:

1999

1. krstni list,

2. domovinski list (prosilček),

3. izpričevalo vojaškega zdravnika,

4. izpričevalo o cepljenju koz, če cepljenje ni potrjeno v zdravniškem
 izpričevalu,

5. vsa izpričevala srednje šole,

6. izpričevalo o premoženju, potrjeno od županstva in župnega urada in
 ravnotako нравnostno izpričevalo.

Prošnje je kolkovati s kolkom za eno krono, vsako prilogo pa s kolkom
 za 30 vin., če že ni kolkovana.

Prošnje smejo vložiti samo starši (oče, če njega ni, mati ali varuh.)

Kranjski deželni odbor.

V Ljubljani, dne 15. avgusta 1915.

Sijajna naložitev kapitala. Hiša v Ljubljani

v zdravi solčni legi, poleg postaje elektr. cestne železnice, 3 nadstropna, nova, še 13 let davka prosta s kosmatim doneskom 12.000 K, čistim doneskom 10.000 K, se pod ugodnimi pogoji **proda**.
1886
Glavnica se obrestuje čisto po 5 1/2%.
Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

B. GÖTZL

LJUBLJANA, Mestni trg 19

prilporeča
krasne novosti spomladnih in letnih oblek in površnikov domačega izdelka
po izredno nizkih cenah.
Brez konkurence! Solidna postrežba! Najnižje cene!

Rastlinska destilacija „Florian“
v Ljubljani kupi vsako množino
praznih

sodov

novih ali starih od 3—400 litrov, od vina ali žganja. — Istotam se kupijo tudi prazne **bokalske steklenice** od kisle vode in se plača zaboj s 25 steklenicami po najvišji ceni.

Ponudbe je poslati na naslov:
Rastlinska destilacija „Florian“
v Ljubljani, Prešernova ulica
šteč. 54. 2012

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica 8.000.000 kron.

2530

Stritarjeva ulica šteč. 2.

Rezervni fond okroglo 1.000.000 kron.

Poslovalnica c. kr. avstrijske državne razredne loterije.

Podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici in Celju.

Priporoča nakup srečk za 4. razred IV. c. kr. avstrijske razredne loterije.

Zrebanje 9. in 10. septembra 1915.

Cene za posestnike srečk prejšnjega razreda:

1/1 srečka K 40.—, 1/2 srečka K 20.—, 1/4 srečka K 10.—, 1/8 srečka K 5.—.

Cene za novo vstopivše igralce:

1/1 srečka K 160.—, 1/2 srečka K 80.—, 1/4 srečka K 40.—, 1/8 srečka K 20.—.

Naročila se vrše najugodnejše po poštni nakaznici.

Sprejema vloge na knjižico in na tekoči račun in jih obrestuje po

4 1/2 % čistih.

2% rentnine od vlog na knjižice plača banka sama.

Franc Kos Ljubljana,
Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo!
Stare nogavice se
ceno podpletujejo!

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, moderčke, telovnike, nogavice, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Pletilni stroj patent »Wiedermann« je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouk brezplačen, trajno delo sigurno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje.

100 l domače pijače!

osvežujoče, slastne in žejno gaseče si lahko vsakdo sam napravi z majhnimi stroški. V zalogi so ananas, jabolčnik, grenadinec, malinovec, muškati hrusevec, poprovi metavec, pomarančev, prencevec, višnjevec. Neuspeh izključen.

Jan Grolich, Engel-Drogerie, Brno, št. 639, Moravsko.

5 vinarjev

stane dopisnica, s katero dobite zastoj in poštne prosto moj glavni katalog s 4000 podobami.

Prva tvernica ur

JAN KONRAD, c. kr. dvor. dobavitelj, Most 885. (Česko). Nikljasta ankerica K 380, boljše kakovosti K 420, v starosrebrnem kovinskem rokoku okroviu K 480, s švicar. kolesjem na sidro K 5—, Vojne spominske ure K 550, radijeve žepne ure K 850, nikljasta budilka K 290. Razpošiljanje po povzetju. Brez rizika. Zamenja dovoljena ali denar nazaj.

Popravi in preobleke
: točno in cen.

Popravi in preobleke
: točno in cen.

**dežnike
in solčnike**

domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solčnikov

Jos. Vidmar
Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Nad 50 let obstoječa
parna barvarija in kemično snaženje oblek
ter
apretura sukna
Ljubljana, **Anton Boc** Glince,
Selenburgova ul. 6. Burska ulica 46.
se priporoča.
Postrežba vestna in točna. Najnižje cene.

**GORCEVA
ADLERIN ES-KA
KOLESA**
so pa res
NAJBOLJŠA!
A. GOREC
špecialna trgovina s kolesi in deli
LJUBLJANA
MARIJE TEREZIJE CESTA ŠT. 14
"NOM-SVE T" nasproti KOLIZEJA

**Največja izbira
: patriotičnih spominskih prstanov. :**
Najboljše ure
najfinejše svetovne znamke,
kakor tudi
zlatnina, srebrnina in namizna oprava.
Cene nizke. Cene nizke.
Za obilni obisk se vljudo priporoča
F. Čuden
Prešernova ulica št. 1 v Ljubljani.
Lastna tovarna ur v Svici.
Cenik tudi po pošti gratis.
Kupuje se staro zlato in srebro po visoki ceni.

Srebrni prstan z obeskom, lepo
emajliran K 2—
Srebrni prstan, lepo emajliran
„Virtus unius“ K 2—
Srebrni prstan, lepo emajliran,
„Svetovna vojna“ z rdečim
križem K 2-30
Srebrni prstan „Schützengra-
ben“ K 5—
Srebrni prstan „Kampel“ za
aliko K 8—

Zlatoen prstan s srebrom pre-
oblečen, lepo izdelan K 3—
Zlatoen prstan s 14 kar. zlatom
preoblečen in zlatni robčki
K 10—
Isti zlateni prstan s zlatom
preoblečen in izsekano šte-
vilko in podoba K 12—

Mestna hranilnica ljubljanska

Ljubljana, Prešernova ulica št. 3.

Največja slovenska hranilnica!

Denarnega prometa koncem leta 1914 K 740.000.000.—
Vlog „ 44.500.000.—
Rezervnega zaklada „ 1.330.000.—

4 1/2 %

Sprejema vloge vsak delavnik in jih obrestuje po

brez odbitka. Hranilnica je **pupilarno varna** in

stoji pod kotrolo c. kr. deželne vlade.

Hranilnica posoja na zemljišča in posloja proti 5 1/4% obrestim in najmanj 3/4% amortizacije. Za varčevanje ima vpeljane lične

domače hranilnike.

Boji ob Soči v prejšnjih časih.

V rodoviti ravni ob Soči za Gorico, ki služi za vpad v Italijo, so se odigravali od nekdanji luti boji. V bran pred roparskimi vpadi planinskih narodov so ustanovili Rimljani leta 181. pred Kristusom obmojno trdnjavo Oglej, ki se je pa pozneje tako krasno razvil v sedež države patriarhov; ta trdnjava je morala pretrpeti prve napade barbarskih rodov z vzhoda in severa. Cesar Maximinus je šel leta 238. po Kr. iz Panonije z veliko armado proti Ogleju, da ga zavzame, ali Soča je bila narasla vsled snežnih mas iz gorovja tako, da je bila deroča reka, ki je branila prehod. Vsi mostovi so bili porušeni, jezdeci so hoteli preplaviti reko, pa se jim je poskus izjalovil. Maximinus je dal iz zapučenih stanovišč pripeljati vinske sode in s temi je napravil nekaj jez čez Sočo. Oglej pa se je branil in uporni vojak so ubili Maximina. Boj za svetovno gospodstvo je bil zopet odločen v prilog Rima. Tudi boj med uzurpatorjem Evgenom in cesarjem Teodozijem se je odigral ob Soči. Burja je odločila, burja, ki dela preglavice tudi Cadorni. Nevarnost je bila, da Teodozij podleže, kar je zavirala strašna burja. Armada Teodozija je imela veter za svojim hrbtom, sovražniku pa je pihala v obraz. Vojaki Evgenovi so komaj še sapo lovili, oblaki prahu so jih obdali, slišali niso več povelj svojih voditeljev in Teodozij je zmagal z ljutim naskokom, podpiran po burji. Evgenova armada je bila potolčena, on je padel. Leta 452. je prišel Atila, gotovo čez Sočo, s svojimi Huni iz Panonije in je razdeljal Oglej po trimesečnem obleganju. Padec Ogleja pomeni vvod za razpad zapadnorimske države. Vedno bolj so vidrali severni narodi, vedno šibkejši je bil odpor Italije, Odoakar, kralj Herulov, je naredil konec državi, ko je odstavil cesarja Romulusa Augustulusa. Kralj vzhodnih Gotov Teoderik Veliki je prišel čez Alpe po Vipavski dolini do Soče, se je utaboril ob Soči, kjer je sedaj Majnica, na desnem bregu Soče, in tam je premagal Odoakarjevo armado 1. aprila leta 489. Longobardi so vdrla leta 568., razdeljali zopet Oglej in šli v Italijo. Leta 585. je bila velika povodenj. Soča je uničila ceste, kraje in gradove. Vsa površina dežele se je spremenila. Gornja Soča se je združila z Idrijco, predrla jez pri Gradišču in drla proti Ogleju in dosegla strugo Tera. Skozi cel srednji jež so se bili večji in manjši boji ob Soči med nemškimi cesarji in papeži. Ko so izumrli goriški grofje, je prišla dežela v last habsburške hiše. V beneški vojni 1508. do 1516. je šel cesar Maksimilijan čez Sočo, zasedel kraje na desnem bregu in Oglej, ozemlje poznejše grofije Gradiščanske in je to ozemlje priključil grofiji goriški. Pod vlado cesarja Franca I. je bila pokrajina ob Soči zopet hudo prizadeta po vojnih grozotah. Leta 1797., 1805. in 1809. so zasedle sovražne armade grofijo in jo odstopile deloma Franciji, deloma Italiji. Ali je trajalo samo štiri leta, ker je po sklepu miru Gorica zopet pripadla Avstriji in še Tržič z okolico. Vojno leto 1866. se je končala ob Soči, ko so bili Italijani zasedli nekaj krajev na desnem bregu in je bilo premirje pred sklepom miru v Rminu dogovorjeno. Takrat se je kratek boj med Avstrijo in Italijo končal ob Soški ravnini, sedaj se je tam pričel.

Darila.

XIX. Zaznamek prispevkov, ki so jih vposlali c. kr. deželnemu predsedništvu naslednji darovalci:

a) V prid društva »Rdeči križ«: Nemško privatno žensko učiteljsko ljubljanskega šolskega kuratorija, zbirka 15 K 20 vin.; 1% popusta od plač učiteljskega osebja državne višje realke v Ljubljani, 65 K 70 vin.; okrajno glavarstvo Logatec, in sicer: od železniških uslužbencev na Rakeku 37 K 70 vin.; zbirka nadučitelja A. Šesta v Cerknici, 4 K 47 vin.; zbirka farne cerkve v Starem trgu med službo božjo za zavzete trdnjave Lvova, 97 K 12 vin., in tri zlate prstane kot darilo župnega urada Stari trg, 139 K 29 vin.; uradniki okrajnega glavarstva v Radovljici 9 K 98 vin.; obrtna šola v Kočevju, zbirka učencev, 71 K 57 vin.; U. pl. Trnkoczy, lekarnar v Ljubljani, mesto venca na grob svojega umrlega brata Vendelina pl. Trnkoczyja, 50 kron; gospod in gospa Feliks Urbanc, darilo 200 K; okrajni šolski svet Radovljica, zbirka ljudskih šol, 7 K 62 vin.; trgovska šola za deklice nemškega šolskega kuratorija, zbirka, 24 K 89 vin.; policijski kancelist Nikolaj Obradović, nabral pri nekem tovariskem sestanku, 6 K 30 vin.; okrajno glavarstvo Kamnik, zbirka, 94 K 38 vin.; vadniški učitelj Ivan Kralj, 10 K; okrajni šolski svet v

Logatcu, darilo učencev, 6 K 55 vin.; gospod in gospa pl. Tornago, mesto nagrobnega venca umrlemu gospodu stotniku Kavčiču, 20 K; izkupiček za nabrano zlatino po gospe Ani pl. Tornago, 50 K; zbirka privatnega ženskega učiteljskega pri Uršulinkah v Ljubljani, 32 K; administracija Slovenca, Domoljuba in Bogoljuba v Ljubljani, zbirka, 178 K; okrajni šolski svet, Logatec, zbirka učencev pri Sv. Duhu, 2 K; knezoškofijski ordinarijat, zbirka župnih uradov, in sicer: Poljanica 6 K, Bevke 5 K, Radovica 13 K 33 vin., Boh. Bistrica 16 K 10 vin., Idrija 30 K, Draga 5 K, Podzemelj 20 K, Javor pri Ljubljani 6 K 40 vin., Metlika 50 K 18 vin., cerkev Jezusovega Srca v Ljubljani 10 K, Neimenovani 2 K, Voglje 3 K, Vipava 12 K 83 vin., Dol. Logatec 19 K 52 vin., Trnovo v Ljubljani 1 K 39 v., Voglje 2 K, Ovsice 6 K 51 vin., Zaplana 4 K 65 vin., Črni vrh n. P. gr. 8 K 42 vin., Planina pri Cerknici 7 K 89 vin., Ceremošnjice 8 K, Adlešiče 5 K, Žabnica 6 K 80 vin., Vič 15 K, Hrenovice 16 K, Čemšenik 10 K, Budanje 10 K 60 vin., Šmihel p. Zus. 2 K 80 vin., Gor. Logatec 11 K 49 v., Dol pri Ljubljani 17 K 60 vin., Košana 12 K 48 vin., Srce Jezusovo v Ljubljani 14 K, Predoslie 12 K, Idrija 25 K, Boh. Bistrica 18 K 10 vin., Boštanj 18 K 16 vin., Sv. Trojica na Dol. 10 K, Črnomelj 20 K, Kovor 5 K, Mitterdorf 10 K, Goče pri Vipavi 10 K 20 vin., Trebelno 10 K 26 vin., Topla-reber 3 K 20 vin., Sv. Gregor 10 K, Nova Oselica 10 K, Sv. Jakob ob Savi 5 K, Semič 27 K 10 vin., Postojna 20 K, Svibno 10 K, Slavina 15 K, Kranjska gora 12 K, Ježica 32 K, Unec 10 K, St. Jošt nad Vrhniko 10 kron, Železniki 22 K, Vipava 12 K, Podraga 12 K 20 vin., Motnik 6 K, Sostro 8 K, Šmihel p. N. M. 20 K 04 v., Horjul 38 K, Radovica 6 K 70 vin., Mokronog 28 K 44 vin., Mirna peč 18 K, Metlika 35 K 62 vin., Moravče 50 K, Podzemelj 30 K, Unterlag 5 K, Sv. Gotard 5 K, Mozeli 5 K, Dol. Logatec 34 K 93 vin., Domžale 6 K, Dol pri Ljubljani 16 K, St. Jakob ob Savi 6 K, Trnovo 19 K 30 vin., Erzeli 4 K, Hrenovice 19 K 30 vin., Poljanica 6 kron, Šmihel pri Nov. mestu 20 K, Semič 26 K 10 v., Adlešiči 5 K 30 v., Goče 8 K 70 vin., Draga 10 K, Mokronog 12 K, Mirna 10 K, Predoslie 10 K 52 vin., Gor. Logatec 10 K 53 v., Trnovo v Ljubljani 21 K 81 vin., Postojna 20 K, Kovor 7 K, Mitterdorf 15 K, St. Gotard 3 K, Sv. Trojica na Dolenskem 20 K, Rovte 10 K, Žabnica 6 K 40 vin., Nova Oselica, zbirka, 10 K, Nova Oselica, župnik, 10 K, Sostro 6 K, Boštanj 8 K, Sv. Gregor 11 kron, Begunje pri Cerknici 16 K 25 vin., Ceremošnjice 13 K, Čemšenik 15 kron, Radovica 6 K, Vipava 17 K 60 vin., Ježica 25 K, Črnuče 14 K, Josip Klemenčič iz Čateža ob Savi, 100 K, Motnik 6 K, Idrija 27 K, Cerkev sv. Jezusovega Srca v Ljubljani 20 K, Brezovica 10 K, Metlika 46 K, Nadan-je selo 17 K, Javor pri Ljubljani 4 K 94 vin., Mozeli 10 K, Zavratec 10 K, Kranjska gora 30 K, Kovor 3 K, Češnjice 20 K, Košana 10 K, njega prevzvišenost gospod knezoškof 38 K 71 vin., skupaj 1800 K; soproga županovega namestnika dr. Trillerja 40 K; 5. poljska kompanija 27. pešpolka, zbirka podčastnikov povodom slavnosti povišanja, 40 K 22 vin.; soproga gozdarja Sonnichlerja, Tržič, 7 kron; gospod Peter Repič, nadučitelj na Uncu, znesek nagrade za delo povodom popisovanja zalog, 6 K; okrajni šolski svet v Postojni, darilo šolskih otrok iz Palčja, 1 K 18 vin.; okrajni šolski svet v Postojni, darilo šolskih otrok iz Podgrada, 1 K 08 v.; okrajni šolski svet v Postojni, zbirka šol, 131 K 51 vin.; Mestni šolski svet v Ljubljani, zbirka šolske mladine, 299 K 09 vin.; mestni šolski svet v Ljubljani, zbirka deške šole v Marijanišču, 8 K 50 vin.; okrajno glavarstvo v Kočevju, zbirka, 128 K 32 vin.; davčni urad v Ribnici, tretjina zneska iz nabiralnikov od 47 K 06 vin. = 15 kron 69 vin.; okrajno glavarstvo v Kočevju tretjina zneska iz nabiralnikov od 399 K 42 vin. = 133 K 14 vin.; zbirka gojenk privatnega učnega zavoda A. Weinlich v Ljubljani, 13 K 10 vin.; okrajni šolski svet, darilo šolskih otrok na Uncu, 1 K 20 vin.; okrajno glavarstvo v Kamniku, darilo Jožefa Pospischila, 2 K; delavci smodnišnice v Kamniku 142 K 90 v.; Rudolf baron Apfalter 20 K; dekliška šola v Kamniku 9 K 10 vin., skupaj 174 K; Julij Goeken v Tržiču, 5 kron; davčni urad v Krškem, tretjina zneska iz nabiralnikov od 18 K 72 v. = 6 K 24 vin., okrajni šolski svet v Postojni, zbirka šolskih otrok iz Lož, 7 K, isto iz Kutezeva, 10 K 60 vin.; okrajno glavarstvo v Krškem, VII. zaznamek nabranih daril, 476 K 27 v.; zbirka c. kr. okrajnega glavarstva v Kranju 900 K policijsko; ravateljstvo v Ljubljani, kot dobiček povodom prireditve otroške predstave po Josipu Cerovšču v Spodnji Šiški, 12 kron; c. kr. višja realka v Ljubljani, popusti od plač profesorjev, 68 K 52 vin.; davčni urad v Radovljici tretjina zneska iz nabiralnikov od

44 K 76 vin. = 14 K 92 vin.; uradniki davčnega urada v Radovljici, 16 K 39 vin.; okrajni šolski svet v Logatcu, zbirka rudniške šole v Idriji, 8 K 56 vin.; gospodična Valerija Firm 3 K; trgovski uslužbenci trdnje Zankl sin. 15 K; dvignjene obresti iz domače hranilnične knjige dekliške trgovske šole nemškega šolskega kuratorija 10 vin.; gospod Franc Drogenik, trgovec v Ljubljani, 500 K; uslužbenci južno - železniške postaje na Rakeku po c. kr. okrajnem glavarstvu v Logatcu, 29 K 70 vin. Znesek 5856 K 81 vin.; znesek prejšnjih seznamov 108.216 K 88 vin.; skupaj 114.073 K 69 vin.

b) V korist družinam v vojno službo poklicanih: Davčni urad v Ribnici, tretjina zneska iz nabiralnikov od 47 K 68 vin. = 15 K 68 vin.; okrajno glavarstvo v Kočevju, tretjina zneska iz nabiralnikov od 399 K 42 vin. = 133 K 14 vin.; davčni urad v Krškem, tretjina zneska iz nabiralnikov od 18 K 72 vin. = 6 K 24 vin.; davčni urad v Tržiču, tretjina zneska iz nabiralnikov od 44 K 76 vin. = 14 K 92 vin.; učiteljsko osebje državne obrtne šole v Ljubljani, 30 K 65 vin. Znesek 250 kron 63 vin.; znesek prejšnjih seznamov 48.209 K 53 vin.; skupaj 48.460 kron 16 vin.

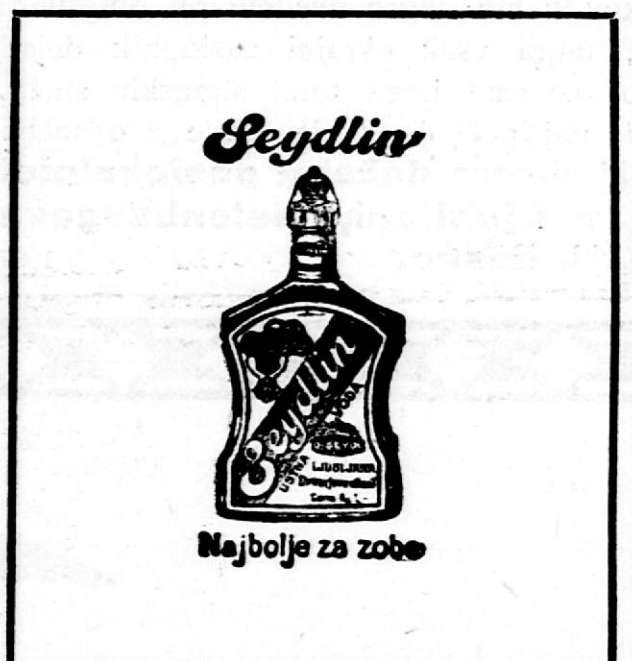
c) V korist vojno - oskrbniškega zaklada: Uradniki c. kr. tobačne tovarne v Ljubljani, popusti mesečnih plač, 42 K 66 vin.; deželni svetnik svetnik Tekavčič 100 K; okrajno glavarstvo, Postojna, 23 K 82 vin.; okrajno glavarstvo v Kočevju 17 K 74 vin.; okrajno glavarstvo v Kamniku 13 K 54 vin.; okrajno sodišče v Ljubljani, darilo izvedenca gospoda Adolfa Lora, 40 K; popusti od plač uradnikov okrajnega glavarstva v Črnomlju, 13 K 93 vin.; davčni urad v Krškem, zbirka, 16 K 27 vin.; policijsko ravateljstvo v Ljubljani, popusti plač uradnikov, 32 K; dr. Vodusek, znesek iz sodniške poravnave Jožefa Pleša, 20 K; okrajno glavarstvo v Kranju, popusti plač uradnikov, 22 K 10 vin.; okrajno glavarstvo v Logatcu, popusti plač uradnikov, 12 K 33 vin.; Franc Miklitsch, Ljubljana, 50 K; popusti plač uradnikov c. kr. deželne vlade, 199 K 81 vin.; gospa Evgenija Raspi, za vojske na južnem bojišču, 50 K; popusti plač uradnikov okrajnega glavarstva v Ljubljani, 56 K; okrajno glavarstvo v Krškem 17 K 29 vin.; Rudolf grof Hohenwart iz Trsta, 200 K; davčni urad v Ribnici, tretjina zneska iz nabiralnika od 47 K 06 vin. = 15 K 69 vin.; zbirka po gospe soprogi dvorne svetnika Klimenta, za darila južnoško se vojskujočim četam na jugozahodnem bojišču, darovali so: gđ. Marija Šarc 4 K, J. Perdan 10 K, dr. Schweitzer 4, gospa Katica Bernatović 4 K, trdnja Skaberne 5 K, gospa Ivana Seunig 5 K, L. Jesenko 2 K, J. Petkosig 1 K, Franc Kollmann 10 K, J. Samec 10 K, Ivan Gregorič 10 K, J. Frisch 10 K, dr. A. Praunseis 20 K, Jožef Kosler 10 K, I. Dacar 2 K, Tekavčič 2 K, P. Papež 1 K, J. Dornig 2 K, skupaj 112 K; okrajno glavarstvo v Kočevju, tretjina zneska iz nabiralnika od 399 K 42 vin. = 133 K 14 vin.; okrajno glavarstvo v Kranju, darila: knezoškof. duhovski svetnik Jernej Ramovš 50 K, zbirka župnih uradov: Poljane 50 K, Stara Loka 25 kron in Žabnica 10 K 90 vin., skupaj 135 K 90 vin.; okrajno glavarstvo v Novem mestu, 1% popusta od plač uradnikov in profesorjev, 60 K 40 v.; davčni urad v Krškem, tretjina zneska iz nabiralnikov od 18 K 72 vin. = 6 K 24 vin.; okrajno glavarstvo v Črnomlju, darilo »Prve dolenske posojilnice« v Metliki 50 K, zbirka davčnega urada v Metliki 30 K 40 v. in v Črnomlju 91 K 52 vin., skupaj 171 K 92 vin.; okrajno glavarstvo v Litiji, popusti plač uradnikov, 25 K 96 vin.; ljubljanska skupščina državnega društva bančnih in hranilničnih uradnikov Avstrije, zbirka za jugozahodno armado, 50 K; gospa soproga polkovnika Prašnikarja za jugozahodno armado 20 K; tretjina zneska iz nabiralnikov davčnega urada v Tržiču 50 K; konceptni uradniki c. kr. finančne direkcije, za darila vojskujočim se četam na fronti ob Soči, darovali so: dvorni svetnik Kliment 15 K, finančni nadsvetnik Avian 9 K, finančni svetniki: Kittag 2 K, Reich 2 K, Jerovec 2 K, dr. Ponebšek 4 K, Kostanjevec 2 K, finančni tajniki: dr. Janežič 2 K, Savnik 2 K, Žun 2 K, Spindler 2 K, koncipist dr. Tomšič 2 K, konceptni praktikant dr. Kržan 1 K, davčni nadoskrbnik Skušek 3 K, oficijal Jagodic 2 K, skupaj 52 K; uradniki c. kr. tobač. tovarne, popusti od plač, 49 K; okrajno glavarstvo v Postojni, popusti od plač uradnikov, 23 K 30 vin.; okrajno glavarstvo v Ljubljani, popusti od plač uradnikov, 56 K; davčni urad v Radovljici, tretjina zneska iz nabiralnikov od 44 K 76 vin. = 14 K 92 vin.; popusti plač uradnikov dežel. vlade 248 K; popusti plač uradnikov okrajnih glavarstev: v Radovljici 9 K 98 vin., v Črnomlju 14 K 94 vin., v Ko-

čevju 19 K 86 vin., v Logatcu 13 K 33 vin., v Kamniku 15 K 64 vin.; Neimenovani po gosp. deželni svetniku svetniku Kulavicsu za vojske na jugozahodni fronti, 12 kron; popusti plač uradnikov okrajnega glavarstva v Kranju, 23 K 32 vin.; popusti plač uradnikov c. kr. policijskega ravateljstva, 35 K 40 vin.; gospod Franc Drogenik, trgovec v Ljubljani, 500 K; E. Z. za vojske na severnem bojišču 20 K; gospod dvorni svetnik grof Chorinsky in soproga, za vojske na jugo - zahodnem bojišču, 50 K; profesor dr. Al. Ušeničnik 300 K. Znesek 3166 K 43 vin.; zraven znesek prejšnjih seznamov 85.777 K 03 vin. Skupaj 88.943 K 46 vin.

d) V korist pomožnega zaklada za vdove in sirote celokupne oborožene moči: Nemško privatno žensko učiteljsko ljubljanskega šolskega kuratorija, zbirka, 21 K; učenci knezoškof. privatne gimnazije v St. Vidu, 52 K 50 vin.; po mestnem magistratu v Ljubljani knezoškof. privatna gimnazija v St. Vidu, zbirka učencev, 98 kron 52 vin.; okrajni šolski svet v Radovljici, zbirka ljudskih šol, 36 K 59 vin.; okrajni šolski svet v Postojni, darilo šolskih otrok, 1 K 60 vin.; okr. šolski svet v Krškem, zbirka ljudskih šol, 171 K 23 vin. Znesek 381 K 44 vin.; znesek prejšnjih seznamov 1326 K 74 vin.; skupaj 1708 kron 18 vin.

e) V korist deželne komisije za preskrbo vračajočih se bojevnikov: občinski urad v Čatežu ob Savi, darilo, 25 K; delavska zavarovalnica proti nezgodam v Trstu, 5000 K; Hilda in Gustav Tönnies, za izdelovanje protez, 100 K; za vojske, ki so v vojni oslepli, zlasti za one, ki so rojeni na Kranjskem, 100 K. Znesek 5225 K; zneski prejšnjih seznamov 402 K. Skupaj 5627 K.

V vojaško službovanje vpoklicana družabnika trdnje J. Čuha, Pred trančo, vljudo javljata p. n. občinstvu, da ostane trgovina začasno zaprta ter se priporočata, da njima ohranijo p. n. odjemalci svojo naklonjenost do zopetne otvoritve.

Proti 9
zobobolu in gnjilobi zob
izbrano deluje dobro znana
antiseptična
Melusine ustna
in zobna voda
ki utrdi dlesno in odstranjuje
neprijetno sapo iz ust.
1 steklenica z navodilom 1 krono.
Deželna lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Ronjeva cesta št. 1
poleg Franca Jožefovega jubilejnega mostu.
V tej lekarni dobivajo zdravlila tudi člani
bolniških blagajin juž. železnice, c. kr. tobačne
tovarne in okr. bol. blagajne v Ljubljani.
Melusine-ustna in zobna voda.
Sunja, Hrvaško, 22. februarja 1908.
Blag. gospod lekarnar!
Prosim vljudo, pošljite mi zopet
tri steklenice vaše izbrano delujoče
antiseptične melusine-ustne zobne
vode, katere je neprekosljivo sredstvo
zoper zobobol, utrja dlesno in od-
stranja neprijetno sapo iz ust. Za
ohranjenje zob in osveženje ust jo bom
vsakomur kar najbolje priporočal.
Spoštovanjem
Mato Kaurinovič, kr. pošte meštar

Strojvodja

izučeni strojnega in navadnega ključavništva, izurjen pri vseh električnih napravah, več slovenskega in nemškega jezika, išče boljše mesto.

Kdo, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Knjigovodkinja

se sprejme 2003

za glavno zalogo tobaka.

Naslov pove uprav. »Slov. Naroda«.

Izučenega vrtnarja

ki bi vzel vrt v najem, išče graščin-sko oskrbnišvo v Radovljici. Dotičnik naj se po možnosti zgleda osebno ali pa naj pošlje svoja sprizčevala s primernimi pojasnili. Rok zgleditve do konca avgusta t. l. 1906

Korespondentinja

slovenskega, nemškega in italijanskega jezika z znanjem francoščine ter dobro izvežbana vseh pisarniških del ter pisanja na stroj išče takoj mesta pri kakih firmi ali banki. Dopisi pod »begunka« na uprav. »Sloven. Narod«.

Kontoristinja, trg. sotrudnik

kot prva moč in spretna 2002

prodajalka

se sprejmejo v trgovino z meš. blagom

OTON HOMAN v Radovljici.

Salamo

iz gnjati (Schinkenwurst) kilo K 6 40 vin., razpošilja najmanj 5 kil proti povzetju

Izvoz salam

Spodnja Slika 272, Ljubljana. 3035

Sprejemem več

trgovskih pomočnikov

ki so železninske in špecerijske stroke popolnoma vešč. Vstop lahko takoj ali najpozneje v 6 tednih.

Eventualno bi se tudi na ponudbe ženskih moči oziralo. 2034

Peter Majdič

veletrgovina »Merkur« v Kranju.

Franc Furlan

naslednik Faschingove vdove

ključavničarstvo

in

zaloga štedilnikov

se nabaja: 10

Štebrožev trg št. 9.

Ivan Bizovičar

umetni in trgovski vrtnar

Ljubljana 839

Kolezijska ulica št. 16

priporoča svojo bogato opremljeno vrtnarstvo ter okusno izdelane vence, šopke in travke.

:: Izposojevanje ::

ob mrtvaških odrh

drevesne cvetlice,

kakor tudi najfi-

nejše dekoracijske

cvetlice za dvorane

:: in balkone. ::

Vsakovrstne sadike do

najzlahnejših cvetic in

ročila na deželo. Vsa na-

ročila se izvršujejo točno

in solidno.

Bizovičar, I. Bizovičar,

vrtnar, Ljubljana.

Išče se za takoj 2016
solicitor
 s potrebnim znanjem. Ponudbe na pi-
 sarno advokata
dr. Müller, Celovec.

Sprejema zavarovanja človeškega živ-
 ljenja po najraznovrstnejših kombina-
 kocijah pod tako ugodnimi pogoji, ko
 nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavarovanje na do-
 živetje in smrt z manjšajetimi se
 11 vplačili.

„SLAVIJA“

„... Vzajemno zavarovalna banka v Pragi. ...“
 Rezervni fond K 71.940.392-26. — Izplačane odškodnine in kapitalije K 145.150.178-29.
 Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.
 Vsa pojasnila daje:
 Generalno zastopstvo v Ljubljani Cigar pisarne so v lasni ban- čni hiši v Gosposki ulici šte. 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti
 požarnim škodam po najnižjih cenah.
 Škode ceni takoj in najkulantneje.
 Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Pozor! Sprejema tudi zavarovanja
 proti vlomski tatvini pod zelo ugod-
 nimi pogoji. — Zahtevajte prospekte.

Stanje denarnih vlog na knj. in tek. račun 31. dec. 1914:

== K 202,841.494 — ==

C. kr. priv.

Stanje den. vlog na hran. knjižice 30. julija 1915:

== K 85,944.552 — ==

Splošna prometna banka podružnica Ljubljana, preje J. C. Mayer

Centrala na Dunaju. — Ustanovljena 1864. — 29 podružnic. Vojal Marijin trg-Sv. Petra cesta (v hiši „Assicurazioni Generali“).

Delniški kapital in reserve 65.000.000 kron.

Preskrbovanje vseh bankovnih transakcij, n. pr.: Prevzemanje denarnih vlog na hranilne knjižice brez rentnega davka, kontovne knjige ter na konto-korent z vsakodnevnim vedno ugodnim obre- stovanjem. — Denar se lahko dviga vsak dan brez odpovedi. — Kupovanje in prodajanje vrednostnih papirjev strogo v okviru uradnih kurznih poročil. — Shranjevanje in upravljanje (depoti) vrednostnih papirjev in posojila nanje.

Ustmena in pisarna pojasnila in nasveti o vseh v bančne stroke spadajočih transakcijah vseskozi brezplačno.

Najkulantnejše izvrševanje borznih naročil na vseh tuzemskih in inozemskih mestih. — Izplačevanje ku- ponov in izžrebanje vrednostnih papirjev. — Kupovanje in prodajanje deviz, valut in tujih novcev. — Najemodaja varnih predalov samoshrambe (safes) za ognjevarno shranjevanje vrednostnih papirjev, listin, dragotin itd. pod lastni zaklepom stranke. — Opravišče c. kr. razr. loterije Brezplačna revizija izžre- banih vrednostnih papirjev. — Promese za vsa žrebanja. Izplačila in nakazila v Ameriko in iz Amerike.

Brzjavke: Prometna banka Ljubljana. — Telefon šte. 41

Deželna poslovalnica za Kranjsko

vojno - zavarovalnega oddelka vdovskega in sirotinskega
 pomožnega zaklada v Ljubljani

išče

za okrajna glavarstva: Črnomelj, Kamnik, Kočevje, Kranj, Krško, Litija,
 Logatec, Novo mesto, Postojna in Radovljica

okrajne zastopinke

ki morajo biti večji obeh deželnih jezikov in biti dobro uvedeni pri oblastvih.
 Ker je to služba s stalnimi prejemki, mora vsak okrajni zastopnik delati
 izključno samo za deželno poslovalnico, ne sme imeti torej stranskih služb.
 Gospodje, izurjeni zlasti v organizaciji, naj pošljejo svoje oferte z označbo
 starosti in natančnimi življenjskimi podatki pismeno deželni poslovalnici
 vojno - zavarovalnega urada v Ljubljani, Selenburgova
 ulica, št. 6, II. desno. 1997

Trgovski pomočnik 1987

manufakturne stroke, vojaščine prost,
 dobra moč, ki more kmalu nastopiti,
 se sprejme takoj pod ugodnimi
 pogoji. Kje, pove upr. »Sl. Naroda«.

Lasne kite

v veliki zalogi, najfinišne kako-
 vesti po 7, 9, 12 in 16 kron —
 vse vrste lasne podloge in ure-
 žice — barva za lasa in brado
 „Nerli“ po 2 in 4 K — toaletne
 potrebščine — lasulje, brade in
 druge potrebščine za maskiranje,
 vse po zmernih cenah priporoča

Štefan Strmoli

Ljubljana, Pod Trančo št. 1.

(Arhišče Mestnega in Starega trga).

: Potreba točna in vestna. :

Deželna poslovalnica za Kranjsko

vojno-zavarovalnega oddelka vdovskega in sirotinskega
 pomožnega zaklada v Ljubljani, Šelenburgova ulica 6.

išče za takoj

proti stalnim prejemkom

1996

sotrudnike in sotrudnice

dame in gospode.

Vdove in sirote pobojevniki, soproge rezer-
 vistov, učitelji in učiteljice imajo prednost.

Predstaviti se je med 9. in 12. uro dopoldne in
 med 3. in 5. popoldne v prostorih dež. poslovalnice

v Šelenburgovi ulici šte. 6. II.

Vdovski in sirotinski pomožni zaklad celokupne oborožene sile oddelek vojno zavarovanje.

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. cesarske in kraljevske Visokosti presvetlega gospoda nad-
 vojvode gen. art. insp. fcm. Leopolda Salvatorja in presvetle gospe nadvojvodinje Blanke.

Dunaj, I, Schwarzenbergplatz 1.

Deželna poslovalnica za Kranjsko v Ljubljani, Selenburgova ulica 6, II. nadstr. na desno, zraven glavne pošte.

POZIV!

Mnogo na bojiščih se nahajajočih vojakov ima doma ženo in otroke, ki jih čaka najhujša beda, če se oče ne vrne več domov.

Vojno zavarovanje

1998

ima namen, da jim nudi varstvo in pomoč.

Vsak mož, odhajajoč na bojišče, naj zagotovi svojem denarno pomoč za najhujši slučaj.

Vsaka žena, ki ji je mož na bojišču, je dolžna, da skrbi za svoje otroke.

Vsak delodajalec mora pomisliti, da se bojujejo njegovi uslužbenci in delavci tudi za njegovo lastno varnost, ko zastavljajo svoje življenje proti sovražniku.

Nihče naj ne zamudi te potrebne oskrbe za bližnjo bodočnost, dokler ni prepozno.

Vsak, ki se ga to tiče, naj si odrga majhen znesek, da obvaruje sebe in svojce najstrašnejših posledic vojake.

Vojno zavarovanje se lahko prijavi pri občinskem in župnem uradu, pri šolskih vodstvih ali naravnost pri

deželnem zastopstvu za Kranjsko vdovskega in sirotinskega zaklada celokupne oborožene sile, v Ljubljani, Selenburgova ulica šte. 6, II. nadstr.

Crnevojniki plačajo 4 1/2% premije, aktivni častniki, moštvo, rezervisti 7%.